Helsingin Osuuskauppa Elanto

Tilinpäätös ja toimintakertomus

1.1. - 31.12.2020

Y-tunnus 1837954-9

Kotipaikka Helsinki

Asiakirjan id: [illegible]

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA 2020

SISÄLLYSLUETTELO

	SIVUT
HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	1-11
TILINPÄÄTÖS	
TULOSLASKELMA	12
TASE	13
RAHOITUSLASKELMA	14
KONSERNIN JA EMON LIITETIEDOT	15-32
KONSERNIN TUNNUSLUVUT	33
YLIJÄÄMÄN KÄYTTÄMINEN	34
TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET	35
LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA	36
TILINTARKASTUSKERTOMUS	
HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO	

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO TOIMINTAKERTOMUS 2020

TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS

Suomen taloudessa ja yhteiskunnassa elettiin vuonna 2020 poikkeuksellisia aikoja maailman laajuisen pandemian levitessä Suomeen alkuvuonna. Yhteiskunnassa on säädetty useita erilaisia rajoitustoimia, joilla on pyritty hidastamaan ja estämään koronatartuntojen määrää. Rajoitteilla on kuitenkin ollut myös merkittävä vaikutus tavaroiden ja palveluiden kauppaan. Suomen talous supistui vuonna 2020 Suomen keskuspankin mukaan noin 3,8% ja kuluvan vuoden talouskasvu tulee ennusteiden mukaan olemaan 2,2% kotimaisen kulutuksen kasvun ansiosta. Kasvuun kuitenkin vaikuttaa merkittävästi epidemian mahdollinen kiihtyminen alkuvuoden aikana, jolloin rokotteita ei ole vielä laajasti saatavilla. Työttömyyden kasvun ennustetaan vuoden 2020 aikana pysähtyvän ja kääntyvän laskuun vuoden 2021 aikana ja palautuvan hitaasti pandemiaa edeltävälle tasolle lähivuosien aikana. Inflaation odotetaan olevan vuonna 2021 noin prosentin luokkaa Suomessa ja myös korkotasojen oletetaan pysyvän poikkeuksellisen matalana.

Kaupan alan odotetaan jatkavan hidasta kasvua, mutta myös vähittäiskaupan kehitys on riippuvainen Suomen pandemiatilanteesta ja rokotesuojan onnistumisesta. Päivittäistavarakaupan volyymien kasvu on ollut voimakasta ja kuluttajien lisääntynyt kysyntä on näyttäytynyt selvästi ruuan verkkokaupan lisääntyneinä tilauksina pandemian aikana.

Ravintolatoimialan odotetaan toipuvan täysimääräisesti vasta pandemian päätyttyä. Ravitsemispalvelujen liikevaihto arvioidaan pysyvän poikkeuksellisen alhaisella tasolla yhtäältä ihmisten välttäessä kontakteja ja toisaalta poikkeuksellisesta ravintoloiden asiakasmääriä rajoittavan lainsäädännön takia.

Pääkaupunkiseudulla väestönkasvu jäi edellisistä vuosista ja kasvu HOK-Elannon toimialueella oli ennakkotietojen mukaan 12 713 henkilöä (18 568) eli 0,9 prosenttia (1,3 %). Toimialueella asui vuodenvaihteessa 1 419 218 henkilöä (1 406 591) eli 25,6 prosenttia (25,5 %) koko Suomen väestöstä.

KEHITYS S-RYHMÄSSÄ 2020

S-ryhmän muodostavat osuuskaupat ja SOK tytäryhtiöineen. S-ryhmän veroton vähittäismyynti oli 11 625 miljoonaa euroa vuonna 2020, myynti väheni edelliseen vuoteen verrattuna 0,7 prosenttia. Bonusjärjestelmään kuuluviin osuuskauppoihin liittyi vuoden 2020 aikana 70 111 uutta jäsentä. Asiakasomistajien kokonaisjäsenmäärä oli vuoden lopussa 2 453 715. Bonusta asiakasomistajille maksettiin yhteensä 358 miljoonaa euroa.

S-ryhmän investoinnit olivat 642 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aikaisemmin olivat 498 miljoonaa euroa. S-ryhmän yhteenlaskettu konsolidoimaton tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 199 miljoonaa euroa voitollinen, kun tulos edellisenä vuonna oli 367 miljoonaa euroa.

HOK-ELANNON VUODEN 2020 TAPAHTUMAT

HOK-Elanto kehitti palvelujaan uudistamalla olemassa olevaa toimipaikkaverkostoa ja avaamalla yhdeksän uutta toimipaikkaa. Myös ruoan verkkokauppaa ja ravintola-ruoan kotiinkuljetusta laajennettiin merkittävästi koronan kiihdytettyä kysyntää.

Poikkeuksellinen koronavuosi liki 2,5-kertaisti ruoan verkkokaupan myynnin HOK-Elannossa vuoteen 2019 verrattuna. HOK-Elanto vastasi kysynnän kasvuun muun muassa laajentamalla Prisman kotiinkuljetuspalvelun koko pääkaupunkiseudun kattavaksi, avaamalla ruoan verkkokaupan noutopisteen jokaiseen Prismaan ja käynnistämällä ruoan verkkokaupan keräilyn 12 S-marketissa. Lisäksi avattiin kokonaan uusi ruoan verkkokauppa Food Market Herkulle.

Maaliskuusta 2020 alkaen kaikissa toimipaikoissa tehtiin toimenpiteitä, jotta niissä olisi turvallista työskennellä ja asioida. Toimipaikkoihin hankittiin mm. käsidesiä, kasvosuojaimia, suojapleksejä, opasteita ja ylimääräistä puhtaanapitoa.

HOK-Elannolla oli vuoden vaihteessa yhteensä 339 market-, tavaratalo-, ravintola-, autopesu- ja polttonestejakelu- sekä hautaus- ja lakipalveluiden toimipaikkaa.

LIIKEVAIHTO JA TULOS

HOK-Elanto -konsernin liikevaihto oli 2 166,2 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisvuoteen oli 1,9 prosenttia (edellinen vuosi 2 125,1 M€).

HOK-Elannon ylijäämä eli tulos ennen veroja oli 8,2 miljoonaa euroa (47,0 M€). Tuloksen heikentyminen johtui sijoitussalkun edellistä vuotta heikommasta arvonkehityksestä, verkoston kehittämiseen liittyvistä investoinneista sekä koronakriisin aiheuttamista haasteista. Koronakriisistä on kärsinyt koko ravintolatoimiala ja Helsingin kantakaupungin alueella myös kaikki muut liiketoiminnot.

Tulos sisältää muita tuottoja, lähinnä arvonalennusten palautuksia, 1,6 miljoonaa (1,4 M€) sekä arvonalennuksia ja muita kuluja 0,6 miljoonaa euroa (23,6 M€).

Liiketulos oli -2,0 miljoonaa euroa (5,8 M€) eli -0,1 prosenttia liikevaihdosta (0,3 %). Sijoitetun pääoman tuotto oli 1,1 prosenttia (6,9 %) ja oman pääoman tuotto oli 1,0 prosenttia (5,2 %).

HOK-Elanto-konsernin liikevaihto ja liiketulos toimialoittain

	Liikevaihto		Liiketulos	
	2020 M€	muutos %	2020 M€	muutos M€
Marketkauppa	1928,3	7,5 %	9,4	-0,1
Tavaratalokauppa	61,2	-18,4 %	-3,4	-7,1
Ravintolaliiketoiminta	56,4	-53,4 %	-17,0	-22,1
Polttoneste- ja autonpesukauppa	92,3	-13,6 %	1,8	0,5
Muu liiketoiminta ja hallinto	28,0	0,3 %	7,3	21,1
HOK-Elanto konserni yhteensä	**2166,2**	**1,9 %**	**-2,0**	**-7,8**

Marketkauppa oli edelleen liiketoiminnan vahva tukijalka 1,9 miljardin (1,8 mrd) liikevaihdollaan ja 7,5 prosentin kasvullaan. HOK-Elannolla oli vuoden lopussa 121 Alepaa, 60 S-marketia, 14 Prismaa, kolme Food Market Herkkua ja yksi Kodin Terra.

Seitsemän S-marketia, viisi Prismaa ja 23 Alepaa ovat avoinna vuorokauden ympäri vuoden jokaisena päivänä. Lisäksi joulunalusviikolla kaikki Prismat olivat auki 24/7.

Liikevaihdon kasvu johtui mm. uusien toimipaikkojen avauksista ja verkkokaupan kasvusta. Marketkaupan liiketulos oli 9,4 miljoonaa euroa (9,6 M€).

Kahden Sokos-tavaratalon ja 12 Emotion-kosmetiikkamyymälän liikevaihto oli 61,2 miljoonaa (75,0 M€), jossa laskua oli -18,4 prosenttia (3,4 %). HOK-Elannon tavaratalokaupan liiketulos oli -3,4 miljoonaa euroa (3,7 M€). Helsingin keskustan tavaratalo selittää pääosin koko tavaratalokaupan liikevaihdon ja tuloksen laskua. Ravintolaliiketoiminnan liikevaihto oli 56,4 miljoonaa euroa (121,0 M€), jossa oli laskua -53,4 prosenttia (1,7 %). Ravintoloiden liiketulos laski -17,0 miljoonaan euroon (5,1 M€). Liikevaihdon lasku johtui koronan aiheuttamasta noin kahden kuukauden sulusta sekä muista ravintolatoimialaa koskevista koronarajoituksista. HOK-Elannolla oli vuoden lopussa 81 ravintolaa.

Polttoneste- ja autopesukaupan liikevaihto oli 92,3 miljoonaa euroa (106,9 M€), jossa oli laskua -13,6 prosenttia (2,5%). Koronaepidemian johdosta autoilu HOK-Elannon toimialueella väheni merkittävästi ja laski ABC:n liikevaihtoa edelliseen vuoteen verrattuna. Ketjuun kuuluu pääkaupunkiseudulla yhteensä 33 polttoneste- ja autopesukaupan toimipaikkaa. Nihtisillan autopesu avattiin kesäkuussa ja ABC Klaukkalan polttonesteen mittarikenttä uudistettiin. Liiketulos oli 1,8 milj. euroa (1,3 M€).

HOK-Elannon muun liiketoiminnan muodostavat kiinteistöliiketoiminta sekä Hautaus- ja Lakipalvelu. Muun liiketoiminnan liikevaihto oli 28,0 miljoonaa euroa (28,0 M€). HOK-Elannon Hautaus- ja lakipalvelulla on 12 toimistoa.

KONSERNIRAKENNE

HOK-Elanto-konserni koostuu emoyritys Helsingin Osuuskauppa Elannosta, HOK-Elanto Liiketoiminta Oy:stä (marketkauppa, tavaratalokauppa, polttoneste- autonpesukauppa sekä ravintolaliiketoiminta), HOK-Elanto Palvelu Oy:stä sekä 31 kiinteistöyhtiöstä. Vuoden aikana ostettiin kaksi, perustettiin yksi ja fuusioitiin yksi kiinteistötytäryhtiö.

Konserniin kuuluu 20 osakkuusyhtiötä. Osakkuusyhtiöistä merkittävin on Kauppakeskus Jumbon kiinteistön Vantaalla omistava Kiinteistö Oy Vantaanportin Liikekeskus, josta HOK-Elanto omistaa 27,8 prosenttia.

INVESTOINNIT JA KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNNIT

Vuoden 2020 aikana HOK-Elanto investoi toimipaikkaverkostonsa kehittämiseen 120,0 miljoonaa euroa (52,7 M€). Käyttöomaisuutta myytiin 0,2 miljoonalla eurolla (2,1 M€).

Vuonna 2020 avattiin Prisma Hertsi, Alepat Keilaniemeen, Teerisuontielle, Etelä-Haagaan, Malmin Novaan ja Ruskeasuolle, S-market Koivuhakaan, Fafa´s-ravintola kauppakeskus Hertsiin ja ABC-pesukatu Espoon Nihtisiltaan. S-market-ketjun uudistushanke käynnistettiin uudistamalla 25 S-markettia. Lisäksi HOK-Elanto osti ravintola Kappelin rakennuksen Helsingin kaupungilta.

RAHOITUS JA SIJOITUKSET

Nettorahoitustuotot olivat 10,1 miljoonaa euroa, edellisenä vuonna nettorahoitustuotot olivat 41,2 M€. Pääosa nettorahoitustuotoista on kertynyt sijoitussalkusta ja sijoitussalkun arvon nousu oli edellistä vuotta pienempi.

Konsernin maksuvalmius on hyvä. Likvidit sijoitukset ja rahavarat olivat vuoden päättyessä 353,6 miljoonaa euroa (edellisenä vuonna 406,4 M€). Omavaraisuusaste oli 76,2 prosenttia (77,1%).

HOK-Elannolla on hallituksen hyväksymä rahoitusstrategia ja sijoituspolitiikka. Sijoitustoiminnassa pyritään pitkäjänteisyyteen ja matalariskisyyteen. Tavoitteena on siten sekä säilyttää sijoitettu pääoma että kasvattaa pääomaa ja saada sille tuottoa ilman, että sijoitusomaisuuteen kohdistuu hallituksen päättämää tasoa suurempi riski. Sijoitustoimintaa tulee toteuttaa S-ryhmän vastuullisuusohjelman mukaisesti. Sijoituskohteen toimiala- tai toimintatavat eivät saa olla ristiriidassa HOK-Elannon arvojen tai eettisten ja muiden toimintaperiaatteiden kanssa. Rahoitusinstrumentit on arvostettu vuoden 2016 alusta lähtien kirjanpitolain 5 luvun 2a §:n sallimaa vaihtoehtoista menettelyä noudattaen käypään arvoon. Sijoitustoiminnan laskennallinen tuotto vuonna 2020 oli 4,1 %, kun edellisenä vuonna se oli 11,8 %.

ASIAKASOMISTAJUUS

HOK-Elannon tehtävänä ei ole maksimoida tilikauden tulosta vaan tuottaa etuja ja palveluita omistajille eli tavallisille suomalaisille kotitalouksille pääkaupunkiseudulla. Osuustoiminnallinen yritys on olemassa asiakasta varten.

HOK-Elannon asiakasomistajat ostivat Bonusta kerryttäviä tuotteita ja palveluja 2 153 milj. eurolla HOK-Elannosta, S-ryhmästä ja S-ryhmän yhteistyökumppaneilta. HOK-Elannon asiakasomistajan rahallisten hyötyjen määrä kasvoi 5 %, kun otetaan huomioon pankkipalvelut, hintaedut, maksutapaetu ja Bonus. Monipuolisesti osuuskaupan ja sen yhteistyökumppaneiden palveluita käyttävät kotitaloudet hyötyivät rahallisesti yli 1 000 euroa vuodessa.

HOK-Elantoon liittyi viime vuonna 23 748 uutta asiakasomistajaa (23 000). Vuoden lopussa heitä oli 649 040 taloutta (637 656) eli 77,8% (78,9 %) toimialueen yhdeksän kunnan kotitalouksista.

Konsernin myynnistä 64,5 prosenttia (62,8 %) suuntautui asiakasomistajille. HOK-Elannon asiakasomistajat saivat Bonusta yhteensä 73,2 miljoonaa euroa (64,6 M€) ja maksutapaetua 2,3 miljoonaa euroa (2,0 M€). Asiakasomistajille maksetun Bonuksen määrä kasvoi 13 prosenttia ja maksutapaetu 14 prosenttia.

S-mobiilisovellus tarjoaa asiakasomistajalle mahdollisuuden seurata Bonuksen ja maksutapaedun kertymisen lisäksi omaa ostokäyttäytymistään: esimerkiksi hiilijalanjälkeä, kasvisten määrää, ruoan kotimaisuutta, ostorytmiä ja muovikassien määrää. HOK-Elannon asiakasomistajista, jotka asuvat toimialueella, S-mobiilin käyttäjiä on 379 951 ja heistä Omat ostot -palvelua käyttäjiä 126 971.

Omistajapalvelulla on 13 toimipistettä. Prismojen ja Helsingin Sokoksen yhteydessä olevat Omistajapalvelut palvelevat monipuolisesti asiakasomistajuuteen ja S-Pankkiin liittyvissä asioissa. Omistajapalveluissa, kentän asiakaspalvelutehtävissä, työskentelee noin 100 henkilöä.

S-PANKKI

S-Pankki tarjoaa ratkaisuja päivittäisten raha-asioiden hoitamiseen, säästämiseen ja hankintojen rahoittamiseen. Maksuton käyttötili, kansainvälinen maksukortti ja pankkitunnukset sähköiseen asiointiin ovat tuntuvia etuja, jotka asiakasomistajat saavat omasta pankistaan. HOK-Elanto omistaa S-Pankista 7,5 prosenttia.

Vuoden 2020 lopussa noin 597 000 HOK-Elannon asiakkaalla (522 000) on käytössään S-Etukortti Visa -maksukortti. S-Pankin pankkitunnukset on yli 553 000 HOK-Elannon asiakkaalla (530 000). S-Pankin taustalla on vahva osuustoiminnallinen arvomaailma ja keväällä suomalaiset arvioivat S-Pankin Suomen vastuullisimmaksi pankiksi jo 8. kerran peräkkäin Euroopan laajimmassa vastuullisuustutkimuksessa.

OSUUDET JA OSUUSPÄÄOMA

Helsingin Osuuskauppa Elannolla on yksi osuuslaji. Osuuksiin ei liity erityisehtoja. Osuuskunnan osuudet jakautuvat osuuslajeittain seuraavasti:

	2020	**2019**
Osuudet	649 040	637 656
Osuuspääoma	59 117 012,59	59 117 012,59

Osuuspääoma koostuu jäsenten maksamista osuuspääomaan kirjattujen osuusmaksujen yhteenlasketusta määrästä. Tilikauden aikana on eronneille tai erotetuille jäsenille palautettu heidän maksamansa osuusmaksut välittömästi osuuskunnan sääntöjen mukaisesti. Palautettujen osuuksien lukumäärä oli 12 364 kpl (12 593 kpl) ja osuus kaikista osuuksista 2,0 prosenttia. Palautettuja osuusmaksuja vastaavat osuudet on mitätöity. Osuudesta maksettu vastike vastaa jäsenen eroamishetkellä kertynyttä osuusmaksua, joka täyteen maksaneilla oli 100 euroa. Palautettujen osuusmaksujen yhteismäärä oli 1,1 miljoonaa euroa (1,2 M€).

HENKILÖSTÖ

Henkilökuntaa oli vuoden lopussa 6 159 henkilöä (6 029). Prisma Herttoniemen avaus kasvatti vakituisen henkilökunnan määrää.

Kokoaikaisiksi henkilötyövuosiksi muutettuna henkilökunnan laskennallinen määrä oli 5 336 henkilöä (5 416). Määrä on laskettu keskimääräisenä ja se jakaantui toimialoittain seuraavasti:

	2020	2019
Marketkauppa	4 294	3 951
Tavaratalokauppa	196	227
Ravintolaliiketoiminta	528	930
Polttoneste- ja autopesukauppa	5	1
Muu liiketoiminta, ketjuohjaus ja hallinto	314	308
Yhteensä	5 336	5 416

Toimintaa on kehitetty pitkäjänteisesti yhdessä henkilöstön kanssa ja työtyytyväisyys on ollut jo useiden vuosien ajan selvästi suomalaisten työpaikkojen keskiarvoa korkeammalla tasolla. Vuoden 2020 henkilöstötutkimuksen vastausprosentti oli 95,1 ja tulos erinomaisella tasolla. Tunnustuksena henkilöstön korkeasta omistautuneisuudesta HOK-Elannolle myönnettiin Suomen Innostavimmat Työpaikat 2020 -tunnustus.

Sairauspoissaolot ovat vähentyneet tasaisesti pitkällä aikavälillä, mutta vuonna 2020 sairausajan palkkaprosentti nousi 0,6 %-yksikköä, sen ollessa nyt 4,11%. Vuonna 2020 henkilöstö ohjattiin jäämään kotiin erittäin matalalla kynnyksellä pienistäkin oireista koronapandemiasta johtuen, joten sairauspoissaolojen kasvu on siihen nähden varsin maltillista.

Keskimääräinen työsuhteen pituus oli 7 vuotta 10 kuukautta (7 vuotta 8 kuukautta). Henkilökunnan keski-ikä oli 36 vuotta (35 vuotta). Naisten osuus koko henkilöstöstä oli 75 prosenttia (75 %). Kokoaikaisten työntekijöiden osuus koko henkilöstöstä oli 44 prosenttia (46 %). Ulkomaalaistaustaisia työntekijöitä osuuskaupassa on 41 (41) eri maasta. Kesätöitä HOK-Elanto tarjosi noin 800 nuorelle (2 200). Tutustu työelämään ja tienaa -kesäharjoittelijoita oli yhteensä 318 (1 573) henkilöä.

Koronan johdosta ravintolatoimiala ja tavaratalokauppa kärsivät voimakkaasta asiakaskadosta 2020 ja samaan aikaan market-toimialalla ja erityisesti verkkokaupassa asiakasmäärät lisääntyivät merkittävästi. Toimialarajat ylittävällä yhteistyöllä yhtään HOK-Elantolaista ei jouduttu irtisanomaan tai lomauttamaan koronan vuoksi, vaan kaikille on tarjottu työtä market-toimialalta. Kun ravintolat keväällä suljettiin, noin 800 ravintola-ammattilaista siirtyi myymälöihin töihin. Vakituisesti kaupan puolelle on siirtynyt noin 90 ravintolatoimialan työntekijää. Market-toimialan lisätyötä tarjotaan aktiivisesti ravintolatyöntekijöille, ja rekrytoinneissa otetaan aina ensisijaisesti huomioon oma henkilökunta ennen päätöksen tekoa yrityksen ulkopuolelta olevan henkilön palkkaamisesta.

Osuuskauppa huolehti henkilöstön hyvinvoinnista mm. esimiestaitoihin panostamalla, koko henkilöstön osaamista kehittämällä ja terveysturvallisuudesta huolehtimalla pandemian aikana. Lakisääteisen työterveyshuollon täydennykseksi HOK-Elanto on tarjonnut henkilöstölleen sairaanhoidon palveluja, vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen ja Sairauskassan lisäetuuksia. Henkilöstölle on rakennettu ketjukohtaiset tiimipalkitsemismallit, joiden piiriin kuuluvat vuoden 2020 alusta lukien kaikki toimipaikkojen vakituiset työntekijät. Koronapandemian vuoksi sovituista palkitsemismalleista jouduttiin väliaikaisesti luopumaan ja palkitseminen vuoden 2020 suorituksista on perustunut osin johdon ja hallituksen tekemiin arvioihin. Niiden perusteella henkilöstölle maksettiin n. 2 M€ kannustepalkkioina. Muu palkitseminen, henkilökunta-alennukset, henkilöstöpalvelut sekä harrastus- ja virkistysmahdollisuudet mukaan lukien HOK-Elannon henkilöstölleen tarjoamat edut ovat yli 1 000 euroa vuodessa työntekijää kohden.

RISKIENHALLINTA

HOK-Elanto-konsernissa pyritään ennakolta tunnistamaan riskitekijät sekä arvioimaan niiden todennäköisyys ja merkittävyys liiketoiminnan tavoitteiden kannalta. HOK-Elannon hallitus on käsitellyt ja hyväksynyt riskienhallintapolitiikan, jossa kuvataan riskienhallinnan tavoitteet, keskeiset toteutustavat ja vastuut. Riskienhallintatyö on jatkuvaa ja sitä toteutetaan johtamisprosessin kaikissa osissa. Riskejä tarkastellaan kokonaisvaltaisesti, huomioiden strategiset ja operatiiviset riskit.

HOK-Elannon strategisia riskejä tarkastellaan vuosittain lyhyellä (3v.) ja pitkällä (10v.) aikajänteellä. Merkittävimmät HOK-Elannon lyhyen aikavälin riskit liittyvät koronapandemian pitkittymiseen ja sen vaikutuksiin ravintola- ja käyttötavarakaupassa, erityisesti Helsingin keskustan liiketoiminnoissa. Päivittäistavarakaupan kilpailukyvyn varmistaminen on edelleen keskeistä kaupan alan muutoksessa. Pitkällä aikavälillä merkittävimmät riskit liittyvät HOK-Elannon näkökulmasta mm. kulutustottumusten, työelämän ja liikkumisen muutosten kehittymiseen ja niiden vaikutuksiin kuluttajakäyttäytymiseen. Strategisia riskejä hallitaan sekä HOK-Elannon omilla että S-ryhmätason toimenpiteillä.

HOK-Elannossa kiinnitetään erityistä huomiota asiakkaiden turvallisuuteen sekä henkilöstön työturvallisuuteen ja hyvinvointiin. Jokaisella toimipaikalla on omat ohjeensa ja suunnitelmansa, jotka perustuvat työympäristön riskien tunnistamiseen. Henkilökuntaa koulutetaan säännöllisesti, jotta he tuntevat turvallisuuteen liittyvät ohjeet ja osaavat huolehtia asiakkaiden turvallisuudesta.

VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ

Määrätietoinen työ sekä investoinnit ilmastonmuutosta vastaan ja kiertotalouden edistämiseksi ovat jatkuneet kaikilla liiketoiminta-alueilla.

HOK-Elannon tavoitteena on olla hiilinegatiivinen vuonna 2025. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi panostukset energiatehokuuden kehittämiseksi ovat jatkuneet. HOK-Elannossa energiankäyttö on viimeisen 11 vuoden aikana tehostunut 34 %. Kaikki käyttämämme sähkö on päästötöntä ja merkittävin osa sähköstä on tuotettu tuulivoimalla. Aurinkosähköjärjestelmä on käytössä kolmessa myymälässä. Polttonestekaupan ympäristöriskien toimenpideohjelma on käynnissä.

Merkittävimmät päästöt toiminnassa syntyvät kaupan kylmälaitteista. Kaikissa myymälöissä siirrytään luonnollisten kylmäaineiden käyttöön kylmätekniikassa viimeistään vuoteen 2030 menneessä. Vuoden aikana tehtyjen kylmälaitosinvestointien johdosta kylmäainevuotojen aiheuttamien ilmastopäästöjen määrä väheni yli 50 % edelliseen vuoteen verrattuna. Edistämme kestävää kaupungistumista sekä asiakkaidemme hiilineutraalia liikkumista mahdollistamalla mm. sähköauton lataamisen 14 toimipisteessämme sekä toimimalla kaupunkipyörien pääyhteistyökumppanina Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla.

Elintarvikkeiden alkuperä sekä eettiset kysymykset kiinnostavat yhä enemmän kuluttajia ja yhä useampi kuluttaja haluaa tehdä vastuullisia valintoja. HOK-Elannon ravintolat ilmoittavat käyttämänsä lihan alkuperämaan avoimesti asiakkailleen ja ruokalistoilta löytyy yhä useammin luomu- ja vegaanivaihtoehtoja.

HOK-Elanto on sitoutunut puolittamaan hävikin vuoteen 2030 mennessä ja hävikin vähentämisessä keskeiset työkalut ovat tilaustoiminnan ja ennustettavuuden kehittämisessä. Punalaputetut tuotteet ja illan tupla-alennus vähentävät hävikkiä silloin, kuin kysynnässä tapahtuu odottamattomia muutoksia. Elokuussa toimintansa aloittanut Happy Farmer -ravintola hyödyntää naapurissa toimivan S-marketin käyttökelpoista hävikkiä. Myynnistä poistettuja, mutta syömäkelpoisia elintarvikkeita ohjataan myymälöistä yli 80 ruoka-apua tarjoavalle yhteistyökumppanille.

Toiminnasta syntyvien jätteiden kierrätysastetavoitteemme on 80 % vuoteen 2025 mennessä. Vuoden 2020 aikana kierrätysaste parani edellisestä vuodesta kahdella prosenttiyksiköllä 76 prosenttiin. Erityistä huomiota on kiinnitetty sekajätteen vähentämiseen sekä etsimällä uusia innovaatiota jätevirtojen hyödyntämiseksi sekä kiertotalouden edistämiseksi. Syyskuun alussa kaikkiin Prismoihin tuli myyntiin Sinituotteen siivoustuotteita, jotka on valmistettu jo yhden kerran kierrätetystä muovista. Raaka-aineena näihin käytetään myymälöistä kerättyjä, kierrätysmuovista valmistettua leikkokukkaämpäreitä.

Asiakkaiden muovin käytön vähentämistä on edistetty tuomalla myymälöihin kestohevipussit ja verkkokaupassa pakkaamiseen on pilotoitu useita vaihtoehtoja perinteiselle muovikassille. Keravan alueella asiakkaille on tarjolla pantillinen ostoskassi vaihtoehtona maksullisille ostoskasseille.

Tuoteturvallisuus on osa vastuullisuutta ja sen tärkeänä työkaluna on elintarvikkeiden omavalvonta. Elintarviketurvallisuutta valvovat kuntien elintarvikevalvojat. Kaikki HOK-Elannon toimipaikat saivat tarkastuksissa oivallisen tai hyvän arvosanan. Sijoittajana HOK-Elanto toimii vastuullisesti ja arvioi sijoitustoimintaansa säännöllisesti tunnistaakseen sijoituskohteiden merkityksen kestävän kehityksen edistämisessä.

VASTUULLISTA YHTEISTYÖTÄ

HOK-Elannon partnerit tarjoavat asiakasomistajille palveluita, joita osuuskauppa ei itse tuota, kuten terveys-, vakuutus-, optikko-, apteekki-, risteily-, media- sekä kulttuuripalveluita. Osa partnereista tarjoaa etuja, osa myös Bonusta. Vuoden aikana partnereiden verkostossa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Yhteistyökumppaneita, joiden toimintaa HOK-Elanto tuki vuonna 2020 olivat muun muassa Suomen Punainen Risti, Helsingin Juhlaviikot, Espoon Nuorisopalvelut ja Helsingin kaupungin Nuorisoasiainkeskus. HOK-Elannon S-market-ketju tukee Tiedekeskus Heurekan ohjattuja Makukoulu-työpajoja muun muassa lahjoittamalla ohjelmia varten tarvittavia elintarvikkeita.

HOK-Elanto käyttää vuosittain noin 1,1 miljoonaa euroa erilaisiin yhteiskunnallisiin yhteistyöhankkeisiin.

Monikulttuurisuus on osa HOK-Elannon arkea. HOK-Elanto on jo vuosia kouluttanut ja palkannut maahanmuuttajia ja siten edistänyt heidän sopeutumistaan suomalaiseen yhteiskuntaan ja työelämään. HOK-Elanto auttaa myös monien erityisryhmien sopeutumista ja suvaitsevaisuuden lisäämistä työllistämällä mm. kehitysvammaisia ja mielenterveyskuntoutujia.

HALLINTO

HOK -Elannon keskeiset hallintoelimet ovat edustajisto, hallintoneuvosto ja hallitus.

Vuonna 2020 hallintoneuvoston puheenjohtajana oli valtiotieteiden maisteri Jorma Bergholm, 1. varapuheenjohtajana kansanedustaja Ben Zyskowicz ja 2. varapuheenjohtajana Kari Uotila. Hallintoneuvoston muut jäsenet olivat kauppatieteiden kandidaatti Arto Bryggare, pastori Mika Ebeling, kansanedustaja Arja Juvonen, johtaja Lauri Kaira, valtiotieteiden tohtori Kimmo Kiljunen, teatteritaiteen maisteri Irina Krohn, erikoissairaanhoitaja Merja Kuusisto, luomuviljelijä Samuli Laurikainen, liiketalouden lehtori Marika Niemi, oikeustieteen kandidaatti Heli Puura, kansanedustaja Sari Sarkomaa sekä uusina jäseninä näyttelijä Sara Paavolainen ja erityisasiantuntija Johanna Värmälä. Henkilökunnan edustajina toimivat ravintolapäällikkö Sirpa Mäkelä ja kaupan varapääluottamusmies Harry Vainio.

Vuonna 2021 hallintoneuvoston uutena puheenjohtajana aloitti OTK, eMBA Heli Puura ja uutena 1. varapuheenjohtajana kansanedustaja, THM Sari Sarkomaa. Kari Uotila jatkaa 2. varapuheenjohtajana. Pitkäaikainen aiempi hallintoneuvoston puheenjohtaja VTM Jorma Bergholm jatkaa hallintoneuvoston jäsenenä ja muina jäseninä jatkavat pastori Mika Ebeling, kansanedustaja Arja Juvonen, johtaja Lauri Kaira, valtiotieteiden tohtori Kimmo Kiljunen, teatteritaiteen maisteri Irina Krohn, erikoissairaanhoitaja Merja Kuusisto, luomuviljelijä Samuli Laurikainen, näyttelijä Sara Paavolainen ja erityisasiantuntija Johanna Värmälä. Uusina jäseninä hallintoneuvostossa aloittivat kansanedustaja Mia Laiho, kansanedustaja Wille Rydman ja ryhmäpäällikkö Anita Tuohino. Uusina henkilökunnan edustajina aloittivat marketpäällikkö Reija Laitinen ja päätoiminen työsuojeluvaltuutettu Maarit Turja.

Vuonna 2020 hallitukseen kuuluivat toimitusjohtaja, KTM Veli-Matti Liimatainen (puheenjohtaja), oikeustieteen kandidaatti, ekonomi Tuula Entelä (varapuheenjohtaja), professori Jaakko Aspara, toimitusjohtaja Taru Keronen, kauppatieteiden maisteri Pekka Laaksonen, toimitusjohtaja Sallamaari Muhonen ja toimitusjohtaja Markku Uitto.

Vuonna 2021 hallituksen puheenjohtajana jatkaa toimitusjohtaja Veli-Matti Liimatainen ja uutena varapuheenjohtajana aloitti toimitusjohtaja Markku Uitto. Pitkäaikainen varapuheenjohtaja ekonomi Tuula Entelä jäi pois hallituksesta sääntöjen ikäpykälän vuoksi. Muut hallituksen jäsenet ovat professori Jaakko Aspara, toimitusjohtaja Taru Keronen, kauppatieteiden maisteri Pekka Laaksonen, toimitusjohtaja Sallamaari Muhonen ja uutena jäsenenä tekniikan lisensiaatti Laura Raitio.

Tilikauden 2020 tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Janne Rajalahti. Vuonna 2021 tilintarkastajana jatkaa tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy.

HOK-Elanto-konsernin johtoryhmän muodostavat v. 2021 toimitusjohtaja Veli-Matti Liimatainen, toimialajohtaja Kimmo Nikula (S-market, Alepa, Food Market Herkku, Sokos, Emotion sekä Hautaus- ja Lakipalvelu), toimialajohtaja Lassi Juntunen (Prisma, Kodin Terra, ABC, verkkokauppa), toimialajohtaja Henriikka Puolanne (ravintolat), talous- ja hallintojohtaja Juha Ilvonen, kiinteistöjohtaja Jyrki Karjalainen, viestintä- ja markkinointijohtaja Tuomas Ahola ja uutena henkilöstöjohtajana Maria Hekkala. Pitkäaikaiset johtoryhmän jäsenet talousjohtaja Laura Oja ja henkilöstöjohtaja Antero Levänen jäivät eläkkeelle 31.12.2020.

ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla talouteen vaikuttaa vahvasti voimassa olevat rajoitukset. Koronarokotteiden jakelusta sekä vaikuttavuudesta riippuu, miten taloutta voidaan avata ja millä aikataululla. Arvioidaan, että vuoden toisella puoliskolla suurin osa Suomen ja Euroopan väestöstä on rokotettu. Tämä mahdollistaa rajoitteiden purkamisen asteittain sekä talouden vaiheittaisen avautumisen.

Matkailu- ja ravitsemiskaupan kysynnän osalta alkuvuoden näkymät ovat edelleen hyvin epävarmat. Kysyntään vaikuttavat keskeisesti erilaisten rajoitteiden kesto sekä laajuus, rokotteiden saatavuus sekä yleinen maailmantalouden tilanne. Patoutunutta kysyntää on kuitenkin nähtävissä ja elpyminen alkanee hitaasti kotimaan vapaa-ajan matkailun ja ravintolakaupan vetämänä. Kansainvälisen matkailun osalta epävarmuutta on merkittävästi enemmän. Marketkaupan odotetaan parantavan tulostaan viime vuodesta, mutta Koronan mahdollisesti pitkittyessä sillä on negatiiviset vaikutukset erityisesti kauppakeskusyksiköihin.

HOK-Elanto panostaa voimakkaasti marketkauppaan ja kuluvan vuoden aikana avataan 9 uutta Alepaa, 3 uutta S-markettia, yksi Emotion myymälä sekä kaksi ABC polttonestejakelu- ja autopesuasemaa. Lisäksi S-market-ketjun uudistusta jatketaan ja se saadaan päätökseen alkuvuodesta 2022. Myös Itäkeskuksen Prisma uudistetaan alkuvuonna.

Arvioitu investointien määrä vuonna 2021 on 90 M€. Henkilökunnan määrän arvioidaan kasvavan n. 6 300 henkilöön vuoden loppuun mennessä.

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TULOSLASKELMA

	Liite	Konserni		Osuuskauppa	
		1.1.-31.12.2020	**1.1.-31.12.2019**	**1.1.-31.12.2020**	**1.1.-31.12.2019**
Liikevaihto	1	2 166 239 308,49	2 125 114 147,10	71 696 298,41	70 241 645,39
Liiketoiminnan muut tuotot	2	3 209 719,09	2 398 366,34	1 416 776,81	1 064 082,15
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3	1 605 696 339,41	1 546 861 418,99	4 932 084,30	5 570 271,38
Ulkopuoliset palvelut		37 028 313,03	37 492 108,38	170 434,58	225 540,27
		1 642 724 652,44	1 584 353 527,37	5 102 518,88	5 795 811,65
Henkilöstökulut	4				
Palkat ja palkkiot		180 717 522,00	175 354 791,67	9 577 473,48	9 365 976,92
Henkilösivukulut		35 121 997,18	36 456 972,25	2 136 287,91	1 966 402,12
		215 839 519,18	211 811 763,92	11 713 761,39	11 332 379,04
Poistot ja arvonalentumiset	5	41 761 509,06	54 019 154,07	3 910 788,79	6 104 300,23
Liiketoiminnan muut kulut					
Toimitilavuokrat		94 378 053,18	99 058 098,99	19 884 391,00	22 432 047,88
Muut kulut	6	176 725 987,73	172 476 354,06	21 242 249,16	19 827 549,15
		271 104 040,91	271 534 453,05	41 126 640,16	42 259 597,03
Liikeylijäämä		**-1 980 694,01**	**5 793 615,03**	**11 259 366,00**	**5 813 639,59**
Osuus osakk.yr. tuloksista (+/-)		-256 109,89	-191 056,69		
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	9	10 397 324,93	41 387 053,09	10 923 203,16	41 432 269,15
Ylijäämä ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		**8 160 521,03**	**46 989 611,43**	**22 182 569,16**	**47 245 908,74**
Tilinpäätössiirrot (+/-)	10			-15 529 656,77	13 000 000,00
Tuloverot (+/-)	11	-930 531,17	-11 415 043,85	-184 855,96	-11 072 248,25
Vähemmistöosuudet (+/-)		8 695,60	56 729,64		
Tilikauden ylijäämä		**7 238 685,46**	**35 631 297,22**	**6 468 056,43**	**49 173 660,49**

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TASE

VASTAAVAA	Liite	Konserni 31.12.2020	Konserni 31.12.2019	Osuuskauppa 31.12.2020	Osuuskauppa 31.12.2019
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	12	38 767 017,75	22 143 409,10	2 800 944,14	1 565 457,47
Aineelliset hyödykkeet	12	297 702 415,24	238 664 585,82	118 831 952,82	76 765 879,38
Osakkuusyritysosakkeet	13	23 056 300,96	23 649 010,86	27 117 965,45	27 354 565,46
Muut sijoitukset	13	112 025 087,56	108 930 058,52	283 721 616,59	265 755 881,76
		471 550 821,51	393 387 064,30	432 472 479,00	371 441 784,07
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus	14	81 190 869,54	81 744 248,28	133 391,61	133 133,72
Pitkäaikaiset saamiset	15	36 312,85	1 383 662,35	0,00	1 347 349,50
Laskennallinen verosaaminen	16	3 441 806,14	4 185 987,06		
Lyhytaikaiset saamiset	17	35 259 548,03	35 934 272,07	5 063 753,39	17 809 934,67
Rahoitusarvopaperit	19	231 505 937,27	348 357 078,66	231 505 937,27	348 357 078,66
Rahat ja pankkisaamiset		122 074 043,61	58 085 414,13	101 407 477,68	39 525 595,37
		473 508 517,44	529 690 662,55	338 110 559,95	407 173 091,92
		945 059 338,95	**923 077 726,85**	**770 583 038,95**	**778 614 875,99**

VASTATTAVAA		31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA					
Osuuspääoma	20	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59
Vararahasto		67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00
Osuusmaksurahasto		7 578 338,95	6 531 796,96	7 578 338,94	6 531 796,96
Edellisten tilikausien voitto		577 106 296,64	541 919 781,93	541 978 114,27	493 239 866,85
Tilikauden voitto		7 238 685,46	35 631 297,22	6 468 056,43	49 173 660,49
		718 040 333,64	710 199 888,70	682 141 522,23	675 062 336,89
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	21			3 029 656,77	0,00
VÄHEMMISTÖOSUUDET		1 404 520,94	1 418 905,77		
PAKOLLISET VARAUKSET	22	8 938 353,21	11 275 865,78	2 020 167,21	3 223 226,78
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma	23	4 610 007,39	878 768,32	21 681 117,34	50 785 456,60
Lyhytaikainen vieras pääoma	24	212 066 123,77	199 304 298,28	61 710 575,40	49 543 855,72
		216 676 131,16	200 183 066,60	83 391 692,74	100 329 312,32
		945 059 338,95	**923 077 726,85**	**770 583 038,95**	**778 614 875,99**

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

RAHOITUSLASKELMA		Konserni		Osuuskauppa	
	Viite	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA					
Liikeylijäämä		-1 980 694,01	5 793 615,03	11 259 366,00	5 813 639,59
Oikaisut liikeylijäämään	(1)	38 867 610,30	83 362 112,46	-5 152 209,62	37 429 284,89
Käyttöpääoman muutos	(2)	20 668 850,87	-9 114 425,89	1 377 394,56	-22 231,21
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.erlä ja veroja		**57 555 767,16**	**80 041 301,60**	**7 484 550,94**	**43 220 693,27**
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-24 502,86	-565 665,40	-2 412 106,08	-913 685,78
Saadut korot ja muut rahoitustuotot		8 023 481,80	6 965 721,70	18 211 331,87	7 424 728,80
Maksetut tuloverot		-2 235 293,43	-3 239 426,03	-2 241 323,08	7 141,77
Liiketoiminnan rahavirta		**63 319 452,67**	**83 201 931,87**	**21 042 453,65**	**49 738 878,06**
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-111 657 369,72	-44 732 432,79	-46 075 792,87	-5 437 660,96
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		-5 258 716,48	-2 759 187,48		
Investoinnit muihin sijoituksiin		-3 038 933,50	-5 227 308,90	-4 340 578,73	-7 136 178,38
Myönnetyt lainat		-50 000,00		-19 447 433,54	-7 500 000,00
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		306 173,90	1 912 796,99	65 145,16	30 870,00
Luovutustulot muista sijoituksista			784 779,41	452 626,96	1 323 698,31
Lainasaamisten takaisinmaksut				5 873 767,94	9 484 602,22
Muiden sijoitusten lisäys *)		-56 071 700,68	-124 372 255,21	-56 071 700,68	-124 372 255,21
Muiden sijoitusten vähennys *)		172 922 842,07	48 654 359,64	172 962 939,65	48 654 359,64
Saadut osingot investoinneista		2 648 258,40	5 456 745,81	2 647 980,90	5 456 483,31
Investointien rahavirta		**-199 446,01**	**-120 282 502,53**	**56 066 954,79**	**-79 496 081,07**
*) esitettiin vertailuvuonna liiketoiminnan rahavirrassa					
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Pitkäaikaisten lainojen nostot				1 900 000,00	26 700 000,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut			-32 704,96	-31 030 000,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)			-37 802,30	271 098,90	-35 626 104,06
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys(+)		-16 352,48	8 460,44		
Osuuspääoman muutos		914 527,89	795 974,35	660 927,56	795 974,35
Maksetut osuuspääoman korot		-29 552,59	553 672,91	-29 552,59	-35 840,94
Konserniavustukset				13 000 000,00	0,00
Rahoituksen rahavirta		**868 622,82**	**1 287 600,44**	**-15 227 526,13**	**-8 165 970,65**
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)		**63 988 629,48**	**-35 792 970,22**	**61 881 882,31**	**-37 923 173,66**
Rahavarat tilikauden alussa		**58 085 414,13**	**93 878 384,35**	**39 525 595,37**	**77 448 769,03**
Rahavarat tilikauden lopussa		**122 074 043,61**	**58 085 414,13**	**101 407 477,68**	**39 525 595,37**
Oikaisut liikeylijäämään	(1)				
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja tappiot (+)		-96 430,99	-1 040 427,93	-6 083,37	-925 382,25
Poistot ja arvonalentumiset		41 761 509,06	54 019 154,07	3 910 788,79	6 104 300,23
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		-2 797 467,77	30 383 386,32	-9 056 915,04	32 250 366,91
		38 867 610,30	83 362 112,46	-5 152 209,62	37 429 284,89
Käyttöpääoman muutos	(2)				
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos		3 333 916,03	-2 385 177,28	1 270 576,54	-727 689,93
Vaihto-omaisuuden muutos		553 378,74	-475 727,75	-257,89	769,67
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos		16 781 556,10	-6 253 520,86	107 075,91	704 689,05
		20 668 850,87	-9 114 425,89	1 377 394,56	-22 231,21

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Helsingin Osuuskauppa Elanto (HOK-Elanto) hoitaa konsernin rahoitus-, talous-, kiinteistö-, markkinointi-, henkilöstö- ja jäsenhallintotehtävät. HOK-Elanto myy säännöllisesti hallintopalveluita ja vuokraa toimitiloja tytäryhtiöilleen ja jossain määrin myös konsernin ulkopuolelle. Nämä hallintopalveluiden myyntituotot ja vuokratuotot kirjataan HOK-Elannon liikevaihtoon.

Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen välittömien menojen mukaiseen hankintamenoon vähennettynä vuosittain kirjanpidossa tehdyillä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaisten poistojen ja kirjattujen poistojen erotus esitetään konsernin yhtiöiden tuloslaskelmissa tilinpäätössiirtona ja niiden taseissa mainittujen poistojen kertynyt erotus yhtenä eränä tilinpäätössiirtojen kertymässä. Pysyvien vastaavien poistamattoman hankintamenon pysyvät arvonalentumiset on kirjattu kuluksi arvonalentumisina. Pysyvien vastaavien tasearvoihin ei sisälly arvonkorotuksia.

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden alkuperäiseen hankintamenoon ja arvioituun taloudelliseen pitoaikaan. Poistot on laskettu kohteen käyttöönottokuukauden alusta alkaen.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:	vuosia
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	
ICT-ohjelmat ja lisenssit	3-5
Liikearvo, konserniliikearvo	5
Huoneistojen perusparannusmenot	5
Ketjuliittymismaksut	5
Tiejärjestelymenot	10
Vuokra-alueiden kestopäällysteet	10
Muut pitkävaikutteiset menot	5
AINEELLISET HYÖDYKKEET	vuosia
Rakennukset	25
Väestönsuojat	25
Säiliöt, katokset ja muut rakennelmat	5-10
Koneet ja kalustot	
ravintolakalusto	5
päivittäis- ja erikoistavarakalusto	5
ICT-laitteistot ja konttorikalusto	5
kuljetuskalusto	5
autonpesukalusto ja polttonestejakelumittarit	6
rakennusten koneet ja laitteet	5
toimipaikkojen kassajärjestelmät	5
digital signage -infonäytöt	3
Kestopäällysteet	10
Muut aineelliset hyödykkeet	10

Toimitilavuokrat

Toimitilavuokriin kirjataan toimipaikkojen vuokrauksesta syntyvät vuokrakulut. Niihin liittyvistä pitkäaikaisista vuokrasopimuksista syntyvät vuokravastuut on esitetty liitetiedoissa. Suurimpia vuokrauskohteita ovat Kannelmäen ja Triplan toimipaikat, Itäkeskuksen, Viikin ja Sellon Prismat, Sokos Helsinki sekä Food Market Herkku Helsinki.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on kirjattu taseeseen hankintamenoonsa tai sitä alempaan jälleenhankintahintaan tai todennäköiseen myyntihintaan.

Rahoitusvarat ja – velat

Rahoitusvälineet on arvostettu vuoden 2016 alusta lähtien kirjanpitolain 5 luvun 2a §:n sallimaa vaihtoehtoista menettelyä noudattaen käypään arvoon. Käypään arvoon arvostaminen koskee sijoitussalkussa olevia rahoitusvaroja. Rahoitusvälineistä muut saamiset ja muut rahoitusvelat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon.

Sijoitussalkku sisältää osakkeita, rahasto-osuuksia ja joukkovelkakirjalainoja, jotka sisältyvät pääasiassa lyhytaikaisissa varoissa esitettyihin rahoitusarvopapereihin. Transaktiomenoja ei sisällytetä hankintamenoon. Sijoitussalkku arvostetaan käypään arvoon käyttäen tilinpäätöspäivän toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenoon, koska niiden arvostaminen käypään arvoon arvostusmenetelmiä käyttäen ei ole ollut mahdollista. Sijoitussalkun käyvän arvon muutos merkittiin vuonna 2017 oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Tilikaudella 2018 on alettu soveltamaan IFRS 9 Rahoitusinstrumentit - standardia, missä käypään arvoon arvostetut rahoituserät kirjataan tulosvaikutteisesti.

Lainat ja saamiset koostuvat rahavaroista, myönnetyistä lainoista sekä myynti- ja muista saamisista.

Muut rahoitusvelat sisältävät korollisia velkoja sekä osto- ja muita velkoja. Rahoitusvarojen ja velkojen merkitsemisessä noudatetaan selvityspäivän mukaista käytäntöä.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Sijoitussalkussa olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset on muutettu euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Näiden osalta kurssiero on kirjattu käyvän arvon rahastoon. Muita ulkomaan rahan määräisiä saamisia ja velkoja ei ollut.

Rahoitusvaroihin luokiteltujen saamisten arvonalentumisperiaate

Raportointikauden päättyessä arvioidaan, onko objektiivista näyttöä siitä, että muuhun kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin kuuluvan erän arvo on alentunut. Tilikaudella ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

Kun sijoitussalkkuun kuuluvan saamistodistuksen tai osakkeen arvonalentumisesta on saatu objektiivinen näyttö, omaan pääomaan kertynyt tappio kirjataan tuloslaskelmaan arvonalentumistappioksi. Jos sijoitussalkussa olevan saamistodistuksen käypä arvo myöhemmin nousee ja nousun voidaan objektiivisesti katsoa liittyvän arvonalentumistappiokirjauksen jälkeiseen tapahtumaan, arvonalentumistappio peruutetaan ja kirjataan tulosvaikutteisesti. Jos osakkeen käypä arvo myöhemmin nousee, arvonnousu kirjataan omaan pääomaan.

Eläkejärjestelyt

Konsernin kuuluvien yhtiöiden henkilökunnan sekä lakisääteinen eläketurva että tätä täydentävä vapaaehtoinen lisäeläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkemenot kirjataan kuluiksi kertymisvuonna.

Johdon lisäeläke-etuudet

Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet kuuluvat maksuperusteisen lisäeläkejärjestelyn piiriin. Vuosittaisen lisäeläkemaksun suuruus on toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten osalta 2,6 kuukauden kiinteää kokonaispalkkaa vastaava summa ja alin mahdollinen eläkeikä kertyneen lisäeläkerahaston osalta on 60 vuotta.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus ja konsernirakenteen muutokset

Konsernitilinpäätökseen sisällytetään emo-osuuskunnan lisäksi kaikki tytäryhtiöt eli yritykset, joissa HOK-Elannolla on välittömästi tai välillisesti enemmän kuin puolet osakkeiden tuottamista äänistä sekä kaikki osakkuusyritykset, joissa HOK-Elannolla on merkittävä, vähintään 20 %:n omistusosuus ja äänivalta. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yritykset konsernin omistusosuuksineen on esitetty taseen vastaavien liitetiedoissa.

Tilikaudella ostettiin Kiinteistö Oy Niittylänpolku 14 sekä Kiinteistö Oy Sokinsuontie 4 ja perustettiin Kiinteistö Oy Niittylänpolku 16. Lisäksi fuusioitiin Gesterbyn liikekiinteistö Oy.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernin sisäinen osakeomistus on tilinpäätöksessä eliminoitu hankintamenomenetelmän mukaan, jolloin tytäryhtiöosakkeiden hankintameno on eliminoitu hankintahetken omia pääomia vastaan. Tytäryhtiöiden hankintamenon ja hankittua uutta omaisuutta vastaavan oman pääoman ero on valtaosin kohdistettu rakennuksiin ja maa-alueisiin. Rakennuksiin kohdistetut konserniaktiivat ja -passiivat poistetaan/tuloutetaan omaisuuserän poistosuunnitelman mukaan.

Osakkuusyhtiöt on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta ja oman pääoman

muutoksesta on esitetty omana eränään. Konsernin 20 kiinteistöosakkuusyhtiöstä merkittävin on Kiinteistö Oy Vantaanportin Liikekeskus.

Vähemmistöjen osuudet konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta on erotettu ja esitetty erikseen tilinpäätöksessä.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on eliminoitu konsernin sisäiset tuotot ja kulut, sisäinen voitonjako, käyttöomaisuuden sisäiset myyntivoitot sekä keskinäiset saamiset ja velat. Konsernitilinpäätöksessä vaihto-omaisuuteen ei sisälly sisäistä katetta.

Laskennalliset verot

HOK-Elanto-konserniin liittyvät laskennalliset verot on kirjattu alla kerrottujen periaatteiden ja kirjanpitolautakunnan yleisohjeen mukaisesti. Yhdistelytoimenpiteistä aiheutuva laskennallinen verovelka ja -saaminen sisältyy konsernitaseen laskennalliseen verovelkaan ja -saamiseen sekä niiden muutos konsernituloslaskelman laskennallisen verovelan ja -saamisen muutokseen.

Varovaisuuden periaatteen mukaisesti konsernitaseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen saamisen suuruisena. Laskennassa on käytetty 20,0 prosentin verokantaa.

Erillistilinpäätöksissä esitetyt tilinpäätössiirtojen kertymät on konsernitaseessa jaettu laskennalliseksi verovelaksi ja omaksi pääomaksi ja niiden muutos on esitetty konsernituloslaskelmassa. Verotettavaan tuloon palautettavat poistot (hyllypoistot) on edellä mainittua laskennallista verovelkaa laskettaessa otettu huomioon vähentävänä tekijänä.

Konserniyhtiöiden pakollisista varauksista ja vahvistetuista tappioista johtuva laskennallinen verosaaminen on esitetty konsernitaseessa ja sen muutos konsernituloslaskelmassa. Kiinteistötytäryhtiöissä, joissa on vähemmistöomistusta, rakennuksista tehdään pääosassa yhtiöistä tuloksen mukaiset poistot. Konsernitasolla yhtiöistä on kuitenkin kirjattu suunnitelman mukaiset poistot, joihin sisältyviin kertyneisiin lisäpoistoihin 2,5 miljoonaa euroa kohdistuvaa laskennallista verosaamista ei ole otettu huomioon.

Konsernin sisäiset käyttöomaisuuden myyntivoitot ovat pääsääntöisesti syntyneet ennen vuotta 1989, jolloin ko. erät eivät olleet veronalaisia. Siten näiden sisäisten katteiden eliminoinnissa ei ole syntynyt laskennallista verosaamista. Lisäksi konsernissa on osakkeisiin kohdistuva sisäinen myyntivoitto 6,4 miljoonaa euroa, josta laskennallista verosaamista ei ole kirjattu, koska sen realisoituminen ei ole todennäköistä. Oy Center-Inn Ab myi HOK-Elanto Liiketoiminta Oy:lle koko liiketoimintansa 31.5.2015. Tässä kaupassa maksetusta ja konsernitilinpäätöksessä eliminoidusta liikearvosta kirjataan laskennallista verosaamista. Lisäksi laskennallista verosaamista kirjataan vuonna 2013 tehdystä konsernin sisäisestä saamisoikeuden kaupasta.

Konserniyhtiöissä osakkeista, maa-alueista ja rakennuksista tehdyistä, mutta verotuksessa vähentämättömistä arvonalennuksista, yhteensä 33,3 miljoonaa euroa (33,8 M€), ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska sen realisoitumista ei pidetä todennäköisenä. Näiden lisäksi myöskään konsernitasolla tehdyistä arvonalennuksista 0,5 miljoonaa euroa (0,5 M€) ei ole kirjattu laskennallista verosaamista.

Kohdistetuista konserniaktiivoista ja -passiivoista (yhteensä 6,5 miljoonaa euroa netto) ei ole kirjattu laskennallista veroa, koska syntyneet konserniaktiivat ja -passiivat ovat kokonaisuudessaan kohdistettu liiketoiminnan kannalta keskeisiin rakennuksiin ja maa-alueisiin, joita ei ole tarkoitus luovuttaa konsernin ulkopuolelle.

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Konserni 2020	Konserni 2019	Osuuskauppa 2020	Osuuskauppa 2019
1. Liikevaihto toimialoittain				
Marketkauppa	1 928 291 573,77	1 794 279 000,13		
Tavaratalokauppa	61 221 405,05	75 009 363,50		
Ravintolaliiketoiminta	56 394 182,11	121 003 210,12		
Polttoneste- ja autopesukauppa	92 285 195,76	106 865 821,68		
Muu liiketoiminta ja hallinto	28 046 951,80	27 956 751,67	71 696 298,41	70 241 645,39
Yhteensä	2 166 239 308,49	2 125 114 147,10	71 696 298,41	70 241 645,39
2. Liiketoiminnan muut tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	106 290,41	1 076 921,70	15 083,37	945 104,78
Vuokratuotot			1 119 784,37	1 558,07
Muut liiketoiminnan muut tuotot	3 103 428,68	1 321 444,64	281 909,07	117 419,30
Yhteensä	3 209 719,09	2 398 366,34	1 416 776,81	1 064 082,15
3. Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1 605 142 960,67	1 547 337 146,74	4 932 342,19	5 569 501,71
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	553 378,74	-475 727,75	-257,89	769,67
Yhteensä	1 605 696 339,41	1 546 861 418,99	4 932 084,30	5 570 271,38
4. Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	180 717 522,00	175 354 791,67	9 577 473,48	9 365 976,92
Eläkekulut	27 816 001,69	29 955 096,10	1 812 690,57	1 724 106,07
Muut henkilösivukulut	7 305 995,49	6 501 876,15	323 597,34	242 296,05
Yhteensä	215 839 519,18	211 811 763,92	11 713 761,39	11 332 379,04

Henkilöstön ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot esitetty kohdassa 26.

5. Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	42 571 339,06	34 281 151,07	4 720 618,79	4 184 300,23
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	-809 830,00	19 738 003,00	-809 830,00	1 920 000,00
Yhteensä	41 761 509,06	54 019 154,07	3 910 788,79	6 104 300,23

Poistojen ja poistoeron muutosten tase-eräkohtainen erittely sisältyy taseen liitetietojen pysyvien vastaavien ja tilinpäätös-siirtojen kertymän erittelykohtiin.

6. Liiketoiminnan muut kulut				
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	7 094 562,77	8 562 599,00	292 329,35	638 247,24
Kiinteistö-, kalusto- ja tarvikekulut	101 500 790,79	97 356 051,79	7 747 157,92	6 854 076,03
Markkinointi-, hallinto- ja muut kulut	68 130 634,17	66 557 703,27	13 202 761,89	12 335 225,88
Yhteensä	176 725 987,73	172 476 354,06	21 242 249,16	19 827 549,15

Toimitilavuokrat on esitetty omana eränään tuloslaskelmassa

7. Tilintarkastajan palkkiot				
Tilintarkastuspalkkiot	100 531,44	101 454,66	83 366,91	83 775,11
Todistukset ja lausunnot	4 045,00	4 135,00	3 430,00	3 635,00
Muut palkkiot		12 066,73	0,00	12 066,73
Yhteensä	104 576,44	117 656,39	86 796,91	99 476,84
8. Pakollisten varausten lisäys(-) tai vähennys(+) *)				
Vajaakäytössä oleviin tiloihin kohdistuvat vuokramenojen lisäykset	-329 591,29	-3 888 650,11		-3 119 476,00
Vajaakäytössä oleviin tiloihin kohdistuvat vuokramenojen vähennykset	2 093 360,29	1 118 603,11	1 204 060,00	
Maanpuhdistuskulujen lisäykset	-173 188,51	-174 454,64	-1 000,43	-925,00
Maanpuhdistuskulujen vähennykset	746 932,08	277 484,49		0,00
Yhteensä	2 337 512,57	-2 667 017,15	1 203 059,57	-3 120 401,00

*) sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin

9. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot pysyvien vastaavien sijoituksista				
Osinkotuotot omistusyhteysyrityksiltä	2 644 388,90	5 448 664,16	2 644 388,90	5 448 664,16
Osinkotuotot muilta	3 869,50	8 081,65	3 592,00	7 819,15
Osinkotuotot pysyvien vastaavien sijoituksista yhteensä	**2 648 258,40**	**5 456 745,81**	**2 647 980,90**	**5 456 483,31**

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT	Konserni 2020	Konserni 2019	Osuuskauppa 2020	Osuuskauppa 2019
Korkotuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista				
Saman konsernin yrityksiltä			551 345,01	544 323,40
Muilta	5 613 805,81	4 558 798,91	107 232,64	106 458,33
Yhteensä	5 613 805,81	4 558 798,91	658 577,65	650 781,73
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			5 888,81	1 950,90
Muilta	2 339 763,59	31 337 054,96	9 902 927,51	19 592 626,99
Yhteensä	2 339 763,59	31 337 054,96	9 908 816,32	19 594 577,89
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	**7 953 569,40**	**35 895 853,87**	**10 567 393,97**	**20 245 359,62**
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	**180 000,01**	**-450 118,81**	**-119 999,99**	**-489 676,81**
Korko- ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille			284 763,66	511 840,93
Muille	24 502,86	415 665,40	2 127 408,04	-15 752 590,34
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	**24 502,86**	**415 665,40**	**2 412 171,70**	**-15 240 749,41**
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	**10 397 324,93**	**41 387 053,09**	**10 923 203,16**	**41 432 269,15**
Erittely rahoitustuotoista				
Nettotuotot lainoista ja saamisista, konsernin ulkoiset	74 403,93	126 243,77	55 701,24	97 974,51
Nettotuotot lainoista ja saamisista, konsernin sisäiset			557 233,82	546 274,30
Nettotuotot sijoitussalkusta	7 851 267,84	35 686 783,18	7 838 156,24	35 303 520,35
Muut rahoitustuotot	2 676 156,03	5 974 205,90	2 765 467,57	6 003 409,40
	10 601 827,80	41 787 232,85	11 216 558,87	41 951 178,56
Erittely rahoituskuluista				
Nettokulut jaks.hankintamenoon kirjattavista rahoitusveloista, kons.ulk.	8 376,64	6 713,80	6 531,64	3 652,33
Nettokulut jaks.hankintamenoon kirjattavista rahoitusveloista, kons.sis.			284 763,66	511 840,93
Muut rahoituskulut	196 126,23	393 465,96	2 060,41	3 416,15
	204 502,87	400 179,76	293 355,71	518 909,41
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	**10 397 324,93**	**41 387 053,09**	**10 923 203,16**	**41 432 269,15**
10. Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			-3 029 656,77	0,00
Konsernivarustus			-12 500 000,00	13 000 000,00
Yhteensä			**-15 529 656,77**	**13 000 000,00**
11. Tuloverot				
Tuloverot tilikaudelta (+/-)	440 940,68	11 012 173,36	439 446,39	10 996 236,53
Tuloverot edellisiltä tilikausilta (+/-)	-254 590,43	91 707,60	-254 590,43	76 011,72
Verotettavan tulon mukaiset verot	186 350,25	11 103 880,96	184 855,96	11 072 248,25
Laskennallisen verovelan/-saamisen muutos	744 180,92	311 162,89		
Yhteensä	930 531,17	11 415 043,85		
Laskennalliset verosaamiset ja -velat, joita ei ole kirjattu taseeseen				
Laskennallinen verosaaminen			**404 033,44**	**1 290 270,23**
Laskennallinen vero-velka			**116 052,66**	**0,00**

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT	Konserni 2020	Konserni 2019	Osuuskauppa 2020	Osuuskauppa 2019
TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
12. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	496 575,35	758 691,73	980 000,00	980 000,00
Lisäykset	251 697,97	19 360,55		
Vähennykset	-1 930,00	-299 783,93		
Siirrot erien välillä	0,00	18 307,00		
Hankintameno 31.12.	746 343,32	496 575,35	980 000,00	980 000,00
Kertyneet poistot 1.1.	444 755,72	713 819,93	686 000,00	588 000,00
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-1 930,00	-299 783,93		
Tilikauden poisto	62 595,72	30 719,72	98 000,00	98 000,00
Kertyneet poistot 31.12.	505 421,44	444 755,72	784 000,00	686 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	240 921,88	51 819,63	196 000,00	294 000,00
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	65 946 410,74	76 108 154,11		
Vähennykset		-10 161 743,37		
Hankintameno 31.12.	65 946 410,74	65 946 410,74		
Kertyneet poistot 1.1.	65 797 943,23	75 909 876,61		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-10 161 743,37		
Tilikauden poisto	49 810,02	49 810,00		
Kertyneet poistot 31.12.	65 847 753,25	65 797 943,23		
Kirjanpitoarvo 31.12.	98 657,49	148 467,51		
Muut aineettomat hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	47 859 152,28	53 611 116,78	2 843 002,51	2 951 561,82
Lisäykset	15 658 407,84	5 624 989,05	303 106,00	0,00
Vähennykset	-2 648 720,56	-15 338 079,27	0,00	-108 559,31
Siirrot erien välillä	3 412 703,23	3 961 125,72	714 690,01	0,00
Hankintameno 31.12.	64 281 542,79	47 859 152,28	3 860 798,52	2 843 002,51
Kertyneet poistot 1.1.	29 012 101,33	37 921 681,58	1 830 958,51	1 676 308,51
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-2 648 720,56	-15 338 079,27	0,00	-108 559,31
Tilikauden poisto	9 244 184,26	6 428 499,02	243 903,04	263 209,31
Kertyneet poistot 31.12.	35 607 565,03	29 012 101,33	2 074 861,55	1 830 958,51
Kirjanpitoarvo 31.12.	28 673 977,76	18 847 050,95	1 785 936,97	1 012 044,00
Aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut				
Hankintameno 1.1.	3 096 071,00	366 884,96	259 413,47	0,00
Lisäykset	11 530 485,53	4 873 565,08	2 291 046,93	259 413,47
Siirrot erien välillä	-4 873 095,92	-2 144 379,04	-1 731 453,23	0,00
Hankintameno 31.12.	9 753 460,61	3 096 071,00	819 007,17	259 413,47

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT	Konserni 2020	Konserni 2019	Osuuskauppa 2020	Osuuskauppa 2019
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	17 670 793,19	17 656 868,19		
Lisäykset		13 925,00		
Hankintameno 31.12.	17 670 793,19	17 670 793,19		
Kertyneet poistot 1.1.	17 670 793,19	17 656 868,19		
Tilikauden poisto		13 925,00		
Kertyneet poistot 31.12.	17 670 793,19	17 670 793,19		
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00		
Konserniliikearvo taseessa 31.12.	0,00	0,00		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	38 767 017,74	22 143 409,09	2 800 944,14	1 565 457,47
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet				
Omistetut				
Hankintameno 1.1.	88 897 550,71	84 866 856,50	35 353 317,36	31 998 910,84
Lisäykset	6 847 714,37	4 031 121,68	3 561 535,40	3 354 833,99
Vähennykset		-427,47		-427,47
Hankintameno 31.12.	95 745 265,08	88 897 550,71	38 914 852,76	35 353 317,36
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	21 182 277,47	3 428 384,47	1 920 000,00	0,00
Arvonalentumiset	240 170,00	17 753 893,00	240 170,00	1 920 000,00
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	21 422 447,47	21 182 277,47	2 160 170,00	1 920 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	74 322 817,61	67 715 273,24	36 754 682,76	33 433 317,36
Kiinteistöjen vuokraoikeudet				
Hankintameno 1.1.	520 028,40	702 784,21	286 165,06	295 739,62
Lisäykset	16 968,00	1 290,32		1 290,32
Vähennykset		-12 264,88		-10 864,88
Siirrot erien välillä		-171 781,25		0,00
Hankintameno 31.12.	536 996,40	520 028,40	286 165,06	286 165,06
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	36 815,80	47 680,68	36 815,80	47 680,68
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset		-12 264,88		-10 864,88
Arvonalentumiset		1 400,00		
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	36 815,80	36 815,80	36 815,80	36 815,80
Kirjanpitoarvo 31.12.	500 180,60	483 212,60	249 349,26	249 349,26
Maa- ja vesialueet yhteensä	74 822 998,21	68 198 485,84	37 004 032,02	33 682 666,62
Rakennukset ja rakennelmat				
Omistetut				
Hankintameno 1.1.	261 230 102,35	252 308 042,76	85 734 864,20	83 769 423,87
Lisäykset	32 915 832,02	5 397 719,86	29 695 039,64	2 242 306,53
Vähennykset	-210 692,72	-569 369,70	0,00	-303 567,69
Siirrot erien välillä	2 142 597,56	4 093 709,43	154 345,08	26 701,49
Hankintameno 31.12.	296 077 839,21	261 230 102,35	115 584 248,92	85 734 864,20
Kertyneet poistot 1.1.	139 096 342,41	123 698 973,42	43 730 794,57	40 499 893,55
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-210 631,55	-569 308,53	0,00	-303 567,69
Tilikauden poisto	10 567 142,86	15 816 677,52	4 075 776,70	3 534 468,71
Arvonalentumiset	0,00	150 000,00	-1 050 000,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.	149 452 853,72	139 096 342,41	46 756 571,27	43 730 794,57
Kirjanpitoarvo 31.12.	146 624 985,49	122 133 759,94	68 827 677,65	42 004 069,63
Rakennukset ja rakennelmat yhteensä	146 624 985,49	122 133 759,94	68 827 677,65	42 004 069,63

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT	Konserni 2020	Konserni 2019	Osuuskauppa 2020	Osuuskauppa 2019
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	140 328 282,06	127 904 191,91	1 080 989,75	1 320 457,49
Lisäykset	24 146 749,35	14 404 010,07	296 926,59	51 116,66
Vähennykset	-7 952 900,21	-8 240 157,31	-137 781,75	-290 584,40
Siirrot erien välillä	7 011 593,85	6 260 237,39	1 238 089,53	0,00
Hankintameno 31.12.	163 533 725,05	140 328 282,06	2 478 224,12	1 080 989,75
Kertyneet poistot 1.1.	95 523 309,58	86 733 653,64	729 222,60	740 383,89
Kertyneet poistot tilikauden aikana hankituista tytäryhtiöistä		0,00		
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-7 854 905,81	-8 184 206,88	-87 719,96	-280 220,83
Tilikauden poisto	21 962 902,29	16 973 862,82	290 922,85	269 059,54
Kertyneet poistot 31.12.	109 631 306,06	95 523 309,58	932 425,49	729 222,60
Kirjanpitoarvo 31.12.	53 902 418,99	44 804 972,48	1 545 798,63	351 767,15
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	1 689 211,34	1 662 472,88	671 741,66	689 672,21
Vähennykset		-17 930,55		-17 930,55
Siirrot erien välillä		44 669,01		0,00
Hankintameno 31.12.	1 689 211,34	1 689 211,34	671 741,66	671 741,66
Kertyneet poistot 1.1.	1 527 496,00	1 458 123,07	592 631,66	590 999,54
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		26 738,46		-17 930,55
Tilikauden poisto	28 617,21	42 634,47	12 016,20	19 562,67
Kertyneet poistot 31.12.	1 556 113,21	1 527 496,00	604 647,86	592 631,66
Kirjanpitoarvo 31.12.	133 098,13	161 715,34	67 093,80	79 110,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	3 365 652,22	1 325 190,59	648 265,98	377 423,60
Lisäykset	26 547 060,92	14 344 345,99	11 114 756,13	297 543,87
Siirrot erien välillä	*-7 693 798,72*	*-12 303 664,36*	*-375 671,39*	*-26 701,49*
Kirjanpitoarvo 31.12.	22 218 914,42	3 365 652,22	11 387 350,72	648 265,98
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	297 702 415,24	238 664 585,82	118 831 952,82	76 765 879,38
13. Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Hankintameno 1.1.			70 045 654,80	69 783 294,51
Vähennykset fuusio 30.11.			-9 686,92	
Lisäykset			1 120 168,23	262 360,29
Siirrot erien välillä 1.1.-31.12.			28 152,00	
Hankintameno 31.12.			71 184 288,11	70 045 654,80
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.			2 013 746,29	2 213 746,29
Arvonalentumiset			-200 000,00	-200 000,00
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.			1 813 746,29	2 013 746,29
Kirjanpitoarvo 31.12.			69 370 541,82	68 031 908,51
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Määrä 1.1.			62 645 568,66	64 592 170,88
Lisäykset			18 600 000,00	0,00
Vähennykset			-5 873 767,94	-1 946 602,22
Määrä 31.12.			75 371 800,72	62 645 568,66
Kirjanpitoarvo 31.12.			75 371 800,72	62 645 568,66

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT	Konserni 2020	Konserni 2019	Osuuskauppa 2020	Osuuskauppa 2019
Pääomalainasaamiset saman konsernin yrityksiltä				
Määrä 1.1.			27 575 000,00	27 613 000,00
Lisäykset			797 433,54	0,00
Vähennykset			0,00	-38 000,00
Määrä 31.12.			28 372 433,54	27 575 000,00
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.			1 500 000,00	1 500 000,00
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.			1 500 000,00	1 500 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.			26 872 433,54	26 075 000,00

Pääomalainojen olennaisimmat lainaehdot:
Lainoilla ei ole ennalta määrättyä erääntymispäivää. Lainojen pääoma saadaan palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä			102 244 234,26	88 720 568,66
Osuudet omistusyhteysyrityksissä				
Osakkuusyritysosuudet				
Hankintameno 1.1.	27 639 580,58	26 298 184,55	33 145 135,18	35 518 834,14
Lisäykset	102 000,00	2 542 543,31	102 000,00	2 733 600,00
Vähennykset	-458 109,90	-1 201 147,28	-102 000,00	-5 107 298,96
Siirrot erien välillä	-336 600,00	0,00	-336 600,00	0,00
Hankintameno 31.12.	26 946 870,68	27 639 580,58	32 808 535,18	33 145 135,18
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	3 990 569,72	4 945 172,67	5 790 569,72	10 155 631,61
Vähennysten ja siirtojen kert.arvonalentumiset		-454 484,14		-4 164 943,08
Arvonalentumiset	-100 000,00	-500 118,81	-99 999,99	-200 118,81
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	3 890 569,72	3 990 569,72	5 690 569,73	5 790 569,72
Kirjanpitoarvo 31.12.	23 056 300,96	23 649 010,86	27 117 965,45	27 354 565,46
SOK:n osuudet				
Hankintameno 1.1.	38 242 500,00	36 186 500,00	38 242 500,00	36 186 500,00
Lisäykset	1 136 000,00	2 056 000,00	1 136 000,00	2 056 000,00
Hankintameno 31.12.	39 378 500,00	38 242 500,00	39 378 500,00	38 242 500,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	39 378 500,00	38 242 500,00	39 378 500,00	38 242 500,00
Muut omistusyhteysyritysosuudet				
Hankintameno 1.1.	49 362 831,72	49 362 831,72	49 362 831,72	49 362 831,72
Hankintameno 31.12.	49 362 831,72	49 362 831,72	49 362 831,72	49 362 831,72
Kirjanpitoarvo 31.12.	49 362 831,72	49 362 831,72	49 362 831,72	49 362 831,72
Osuudet omistusyhteysyrityksissä yhteensä				
Hankintameno 1.1.	115 244 912,30	111 847 516,27	120 750 466,90	121 068 165,86
Lisäykset	981 890,11	4 598 543,31	1 238 000,00	4 789 600,00
Vähennykset	-102 000,00	-1 201 147,28	-102 000,00	-5 107 298,96
Siirrot erien välillä	-336 600,00	0,00	-336 600,00	0,00
Hankintameno 31.12.	115 788 202,41	115 244 912,30	121 549 866,90	120 750 466,90
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	3 990 569,72	4 945 172,67	5 790 569,72	10 155 631,61
Vähennysten ja siirtojen kert.arvonalentumiset	0,00	-454 484,14	0,00	-4 164 943,08
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	400 000,00
Arvonalentumisten palautukset		-500 118,81	-99 999,99	-600 118,81
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	3 990 569,72	3 990 569,72	5 690 569,73	5 790 569,72
Kirjanpitoarvo 31.12.	**111 797 632,69**	**111 254 342,58**	**115 859 297,17**	**114 959 897,18**

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT	Konserni 2020	Konserni 2019	Osuuskauppa 2020	Osuuskauppa 2019
Osakkuusyrityksistä johtuvan konserniaktiivan poistamatta oleva määrä	**4 600 637,26**	**3 669 892,83**		
Osakkuusyrityksistä johtuvan konsernireservin tulouttamatta oleva määrä	**-321 498,45**	**-344 783,27**		
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	19 941 718,64	18 165 385,50	20 109 416,17	18 333 083,03
Lisäykset	1 829 085,50	2 571 190,09	1 829 085,50	2 571 190,09
Vähennykset	0,00	-794 856,95	0,00	-794 856,95
Siirrot erien välillä	308 448,00	0,00	308 448,00	0,00
Hankintameno 31.12.	22 079 252,14	19 941 718,64	22 246 949,67	20 109 416,17
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	2 506 637,58	2 506 637,58	2 565 431,18	2 654 989,18
Arvonalentumiset	180 000,17	0,00	180 000,00	0,00
Arvonalentumisten palautukset	0,00	0,00	0,00	-89 558,00
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	2 686 637,75	2 506 637,58	2 745 431,18	2 565 431,18
Muut osakkeet ja osuudet 1.1.	354 087,88	334 365,35	354 087,88	334 365,35
Käyvän arvon muutos	-40 097,58	19 722,53	-40 097,58	19 722,53
Muut osakkeet ja osuudet 31.12.	313 990,30	354 087,88	313 990,30	354 087,88
Kirjanpitoarvo 31.12.	19 706 604,69	17 789 168,94	19 815 508,79	17 898 072,87

Sijoituksiin sisältyy 394.083,57 euroa noteeraamattomia osakkeita (2019 eur 54.629,26), joiden käypä arvo ei ole luotettavasti määriteltävissä.

Muut saamiset muilta				
Määrä 1.1.	3 535 557,86	3 179 352,69	3 500 000,00	3 500 000,00
Lisäykset	50 000,00	359 349,50	50 000,00	0,00
Vähennykset	-8 406,71	-3 144,33	0,00	0,00
Määrä 31.12.	3 577 151,15	3 535 557,86	3 550 000,00	3 500 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 577 151,15	3 535 557,86	3 550 000,00	3 500 000,00
Muut sijoitukset yhteensä	112 025 087,57	108 930 058,52	283 721 616,59	265 755 881,76

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9
LIITETIEDOT

15. Konsernin ja emoyhtiön omistamat yritykset 31.12.2020

Emoyhtiön omistamat konserniyritykset		Osakkeiden / osuuksien omistusosuus %
HOK-Elanto Liiketoiminta Oy	Helsinki	100
HOK-Elanto Palvelu Oy	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Nihtisilta 4	Espoo	100
Kiinteistö Oy Syystie 19	Helsinki	100
Lahdenväylän Kauppakeskus Oy	Vantaa	100
Kiinteistö Oy Hyvinkään Kauppa-Matti	Helsinki	100
Hokki-Kiinteistöt Oy	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Korson Kauppakeskus	Vantaa	100
Kiinteistö Oy Keravan Kauppakaari 2	Kerava	100
Kiinteistö Oy Espoon Siltakatu	Espoo	100
Kiinteistö Oy Lommilan Kauppakeskus	Espoo	100
Kiinteistö Oy Espoon Kutojantie 1	Espoo	100
Kiinteistö Oy Keravan Kauppakaari 17	Kerava	100
Kiinteistö Oy Hyrylän Portti	Tuusula	100
Kiinteistö Oy Saunalahden Portti	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Peltokuumolantie 2	Hyvinkää	100
Kiinteistö Oy Koivuhaan liikekeskus	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Vantaan Kanerva	Vantaa	100
Kiinteistö Oy Pukinmäen portti	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Capellanranta	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Niittylänpolku 14	Helsinki	100
Kiinteistö Oy Espoon Sokinsuontie 4	Espoo	100
Kiinteistö Oy Niittylänpolku 16	Helsinki	100
Vuosaaren Liikekeskus Oy	Helsinki	57
Korson Liiketalo Oy	Vantaa	76
Jakomäen Kauppakeskus Oy	Helsinki	82
Hakunilan Kiinteistötalo Oy	Vantaa	61
Pihlajamäen Ostoskeskus Oy	Helsinki	74
Kiinteistö Oy Espoon Joosepinkuja 2	Espoo	53
Kiinteistö Oy Kalevankatu 31	Kerava	76
Kiinteistö Oy Soukan Liiketalo	Espoo	62
Rajatorpan Ostoskeskus Oy	Vantaa	77
Kiinteistö Oy Kauppa-Martti	Vantaa	84

HOK-Elanto konsernissa oli 31.12.2020 emoyhtiön Helsingin Osuuskauppa Elannon lisäksi 33 tytäryhtiötä, joista kiinteistöyhtiöitä on 31.

Emoyhtiön omistamat osakkuusyritykset		Osakkeiden / osuuksien omistusosuus %
Kiinteistö Oy Helsinginkatu 1	Helsinki	41
Kannelmäen Liikekeskus Oy	Helsinki	41
Kaivospuhos Oy	Vantaa	39
Karakallion Ostoskeskus Oy	Espoo	33
Asunto Oy Ylhäinen	Helsinki	25
Asunto-Osakeyhtiö Siilitie 6	Helsinki	30
Puotinharjun Puhos Oy	Helsinki	29
As. Oy Pulstotalo	Helsinki	28
Kiinteistö Oy Vantaanportin Liikekeskus	Vantaa	28
Kiinteistö Oy Säterintie 2	Helsinki	28
Kiinteistö Oy Tapulikaupungin palvelutalo	Helsinki	28
Haaga III Liikekeskus Oy	Helsinki	28
Mikkolan Liikekiinteistö Oy	Vantaa	26
As. Oy Porvoonkulma	Helsinki	25
Asunto-Osakeyhtiö Vihdintie 7	Helsinki	25
Kiinteistö Oy Laajalahden Liikekeskus	Espoo	25
Kiinteistö Oy Erätori	Helsinki	24
Munkkivuoren Ostoskeskus Oy	Helsinki	21
Haukilahden Kauppakeskus	Espoo	26
Kivenlahden tori Oy	Helsinki	22

Osakkuusyrityksiä on yhteensä 20.

Emoyhtiön omistama omistusyhteysyritys

Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta (SOK), Helsinki
Omistusosuus 20,49 %, osuus äänivallasta 5,77 % ja osuuksien kirjanpitoarvo 39,4 milj. euroa.
SOK:n oma pääoma 31.12.2020 oli 799,19 milj. euroa ja

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT	Konserni 2020	Konserni 2019	Osuuskauppa 2020	Osuuskauppa 2019
14. Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	1 803 834,05	2 573 370,55		
Tavarat	79 387 035,49	79 170 877,73	133 391,61	133 133,72
Yhteensä	81 190 869,54	81 744 248,28	133 391,61	133 133,72
15. Pitkäaikaiset saamiset				
Korottomat pitkäaikaiset muut saamiset	36 312,85	1 383 662,35	0,00	1 347 349,50
Yhteensä	36 312,85	1 383 662,35	0,00	1 347 349,50
16. Laskennallinen verosaaminen				
Jaksotuseroista ja väliaikaisista eroista	3 441 806,14	4 185 987,06		
Yhteensä	3 441 806,14	4 185 987,06		
17. Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	12 360 186,05	14 096 313,18	1 182 163,50	1 265 505,61
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset			227 423,65	11 991,68
Muut saamiset			738 846,33	13 115 335,53
Siirtosaamiset			89 213,32	2 571 047,33
Yhteensä			1 055 483,30	15 698 374,54
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä				
Myyntisaamiset	7 271 862,17	8 500 079,56	8 794,00	67 090,73
Siirtosaamiset	9 549 279,73	10 088 015,43	174 871,55	0,00
Yhteensä	16 821 141,90	18 588 094,99	183 665,55	67 090,73
Muut saamiset	3 283 360,60	966 504,11	2 382 529,84	468 560,87
Siirtosaamiset	2 794 859,48	2 283 359,79	259 911,20	310 402,92
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	35 259 548,03	35 934 272,07	5 063 753,39	17 809 934,67
18. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
Henkilöstökulut	1 404 539,31	1 323 269,81	22 000,00	20 000,00
Rahoituserät	86 906,25	156 818,65	94 692,16	166 683,66
Siirtosaamiset SOK-yhtymältä	9 549 279,73	10 088 015,43	217 224,99	11 296,00
Tuloverot		10 314,17	0,00	3 978,00
Muut siirtosaamiset	1 303 413,92	792 957,16	190 078,92	2 679 492,59
Siirtosaamiset yhteensä	12 344 139,21	12 371 375,22	523 996,07	2 881 450,25
19. Rahoitusarvopaperit				
Muut osakkeet ja osuudet	227 059 484,04	339 191 771,41	227 059 484,04	339 191 771,41
Muut arvopaperit muilta	4 446 453,23	9 165 307,25	4 446 453,23	9 165 307,25
Yhteensä	231 505 937,27	348 357 078,66	231 505 937,27	348 357 078,66

Osakkeet ja osuudet koostuvat sijoitusvarallisuutena olevista osake- ja korkorahasto-osuuksista sekä suomalaisista noteeratuista ja noteeraamattomista osakkeista. Muut arvopaperit muilta koostuvat suorista joukkovelkakirjalainasijoituksista.

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT	Konserni 2020	Konserni 2019	Osuuskauppa 2020	Osuuskauppa 2019
TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
20. Oma pääoma				
Osuuspääoma 1.1.	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59
Osuuspääoma 31.12.	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59	59 117 012,59
Vararahasto 1.1.	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00
Vararahasto 31.12.	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00	67 000 000,00
Sidottu oma pääoma yhteensä	126 117 012,59	126 117 012,59	126 117 012,59	126 117 012,59
Osuusmaksurahasto 1.1.	6 531 796,97	5 783 530,79	6 531 796,96	5 783 530,79
Lisäys	1 046 541,98	748 266,18	1 046 541,98	748 266,17
Osuusmaksurahasto 31.12.	7 578 338,95	6 531 796,97	7 578 338,94	6 531 796,96
Ed. tilikausien ylijäämä 1.1. ennen laatimisperiaatteiden muutoksia	577 551 079,15	542 795 174,98	542 413 527,34	494 139 866,85
Voittovarojen oikaisu *)	-444 782,51	-875 393,05	-435 413,07	-900 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	577 106 296,64	541 919 781,93	541 978 114,27	493 239 866,85
*) Kiinteistötytäryhtiön maa-alueeseen kohdistettua arvonalennuta ei huomioitu konsernissa vuonna 2016 ja lisätty verotarkastusvaraus				
Tilikauden ylijäämä	7 238 685,46	35 631 297,22	6 468 056,43	49 173 660,49
Vapaa oma pääoma yhteensä	591 923 321,05	584 082 876,12	556 024 509,64	548 945 324,30
Oma pääoma yhteensä	718 040 333,64	710 199 888,71	682 141 522,23	675 062 336,89
Kertyneestä poistoerosta omaan pääomaan on konsernissa merkitty 7 829 598,08 euroa (8 157 718,27 euroa).				
Laskelma jakokelpoisista ylijäämistä 31.12.				
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.			541 978 114,27	493 239 866,85
Tilikauden ylijäämä			6 468 056,43	49 173 660,49
Yhteensä			548 446 170,70	542 413 527,34
21. Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero				
Muut aineettomat hyödykkeet			150 378,76	5 531,62
Rakennukset ja rakennelmat			3 732 996,06	1 651 395,09
Koneet ja kalusto			-1 934 046,27	-2 818 155,27
Osakkeet			1 074 818,78	1 155 719,12
Muut aineelliset hyödykkeet			5 509,44	5 509,44
Yhteensä			3 029 656,77	0,00
22. Pakolliset varaukset				
Vajaakäytössä olevat tilat	3 432 069,00	5 195 838,00	1 915 416,00	3 119 476,00
Maanpuhdistuskulut	5 506 284,21	6 080 027,78	104 751,21	103 750,78
Yhteensä	8 938 353,21	11 275 865,78	2 020 167,21	3 223 226,78
23. Pitkäaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	24 528,67	40 881,15		
Ostovelat	59 166,24	18 104,00		
Muut pitkäaikaiset velat konsernille			21 300 000,00	50 430 000,00
Muut pitkäaikaiset velat	191 710,34	134 049,60	189 117,34	131 456,60
Siirtovelat	4 334 602,14	685 733,57	192 000,00	224 000,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	4 610 007,39	878 768,32	21 681 117,34	50 785 456,60
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Muut pitkäaikaiset velat konsernille			21 300 000,00	50 430 000,00
Yhteensä	0,00	0,00	21 300 000,00	50 430 000,00

Asiakirjaye

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT	Konserni 2020	Konserni 2019	Osuuskauppa 2020	Osuuskauppa 2019
24. Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahalaitoksilta	16 352,48	16 352,48		
Saadut ennakot	471 919,88	85 990,90	7 484,67	12 004,99
Ostovelat	29 779 926,95	28 478 066,71	4 021 128,69	2 570 702,22
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat			135 552,88	441 333,96
Muut lyhytaikaiset velat			46 705 375,33	33 417 294,15
Siirtovelat			3 835 824,74	2 993 293,84
Yhteensä			50 676 752,95	36 851 921,95
Velat omistusyhteysyrityksille				
Ostovelat	114 697 699,52	103 517 369,61	611 445,30	486 414,90
Siirtovelat	383 685,03	321 899,62	0,00	0,00
Yhteensä	115 081 384,55	103 839 269,23	611 445,30	486 414,90
Muut lyhytaikaiset velat	11 878 654,73	12 067 965,34	1 891 546,28	2 093 818,09
Siirtovelat	54 837 885,18	54 816 651,60	4 502 217,51	7 528 993,57
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	212 066 123,77	199 304 296,26	61 710 575,40	49 543 855,72
25. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Henkilöstökulut	44 360 120,64	42 464 686,16	2 831 876,69	2 747 668,41
Tuloverot	440 940,68	2 500 198,03	439 446,39	2 499 891,51
Bonusvelat	7 364 282,62	6 897 133,99	488 074,89	396 814,23
Muut siirtovelat	7 391 773,65	3 954 572,73	4 578 644,28	4 877 913,26
Siirtovelat yhteensä	59 557 117,59	55 816 590,91	8 338 042,25	10 522 287,41
LIITETIEDOT HENKILÖSTÖSTÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENISTÄ				
26a Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	6 094	5 952	153	151
26b Henkilöstön lukumäärä keskimäärin ryhmittäin				
Marketkauppa	4 697	4 534		
Tavaratalokauppa	260	253		
Polttoneste- ja autopesukauppa	3	1		
Ravintolaliiketoiminta	781	832		
Muu liiketoiminta, hallinto ja ketjuohjaukset	353	332	153	151
Yhteensä	6 094	5 952	153	151
26c Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa, hallituksen ja hallinto-neuvoston jäsenten ja varajäsenten palkat ja palkkiot (näistä tehtävistä)	1 189 735,80	1 136 752,04	1 189 735,80	1 136 752,04

Johdon lisäeläke-etuuksista on selvitys laadintaperiaatteessa.

27. Lähipiiritoimet

Konserniyhtiöiden väliset olennaiset liiketapahtumat

Palveluiden myynti			19 384 669,89	19 377 483,73
Vuokratuotot			33 157 438,11	31 616 643,89
Yhteensä			52 542 108,00	50 994 127,62
Toimitilavuokrat			13 354 611,01	13 199 150,91
Palveluiden ostot			973 751,42	734 641,54
Yhteensä			14 328 362,43	13 933 792,45

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT	Konserni 2020	Konserni 2019	Osuuskauppa 2020	Osuuskauppa 2019
28. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
Annetut pantit ja vastuusitoumukset				
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä:				
- rahalaitoslainat	40 881,15	57 233,63		
- kiinnitykset	751 331,60	751 331,60		
Muut annetut vakuudet:				
-kiinnitykset	1 867 298,00	650 498,00		
-kiinnitykset maankäyttömaksujen vakuudeksi	16 000 000,00	16 000 000,00		
-pantit	53 112,85	53 112,85		
Kiinnitysten yhteismäärä				
- vakuudeksi annetut kiinnitykset	18 618 629,60	17 401 829,60	4 024 523,00	350 223,00
- omassa hallussa olevat kiinnitykset	66 853 776,00	53 432 408,00		
Saman konsernin yritysten puolesta annetut vakuudet:				
Takaukset				
-omavelkaiset takaukset vuokranmaksun vakuudeksi	10 522 306,32	9 857 430,39	10 522 306,32	9 857 430,39
- muut takaukset	0,00	750 000,00	0,00	750 000,00

Muiden puolesta annetut vakuudet:

Helsingin Osuuskauppa Elannolla on lisäksi täytetakausvastuu S-ryhmän logistiikkakeskukset Oy:n nostamiin lainoihin, ensisijaisen vakuuden ollessa yhtiön reaaliomaisuus. Yhtiön osakkaat (pl. SOK) ovat antaneet yhtiön nykyisistä ja uusista lainoista täytetakauksina takaussitoumuksen maksimissaan 524,5 miljoonan euron summalle, joka vastaa myös nostettua päävelan kokonaismäärää 31.12.2020. Osakkaiden (pl. SOK) osuus täytetakausvastuun kokonaissummasta määräytyy samassa suhteessa kuin osakkaat (pl SOK) ovat omistaneet SOK:n osuuksia yhtiön perustamishetkellä. Helsingin Osuuskauppa Elannon täytetakausvastuu em. summasta on 88,9 miljoonaa euroa. Ensisijaisen vakuuden arvon oletetaan kattavan nostetun lainan määrän.

Muut vastuusitoumukset

Leasingvastuut				
-seuraavana vuonna maksettavat	51 564,16	88 202,35	0,00	18 522,60
-yli vuoden kuluttua maksettavat	36 571,40	80 943,77	0,00	3 437,80
Yhteensä	88 135,56	169 146,12	0,00	21 960,40

Kiinteistöinvestointien tarkistusvastuu:
Konserni ja Helsingin Osuuskauppa Elanto ovat velvolliset tarkistamaan kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonlisävähennyksiä, jos verollinen käyttö muuttuu tarkistuskauden aikana.

Kiinteistöinvestointien tarkistusvastuu:	8 786 616,70	10 162 291,90	3 329 108,68	3 712 974,70

HOK-Elanto konserni ja Helsingin Osuuskauppa Elanto on velvollinen tarkistamaan vuosina 2010-2018 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2027.

Vuokravastuu				
Toimitilojen vuokravastuu				
-seuraavana vuonna maksettavat	86 802 688,45	81 902 760,73	2 071 845,54	2 420 541,70
-yli vuoden kuluttua maksettavat	625 706 623,59	617 941 963,87	30 126 657,47	22 993 738,30
	712 509 312,04	699 844 724,60	32 198 503,01	25 414 280,00

Vuokravastuut on ilmoitettu ilman arvonlisäveroa.

Osakassopimuksen mukainen sitoumus vastata S-Voima Oy:n sitoumuksista ja rahoittaa sen toimintaa.

Osakkaat vastaavat ns. Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaisesti Helsingin Osuuskauppa Elannon vastuu S-Voima Oy:n kustannuksista sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot määräytyy markkinasähkön osalta osakkaan käyttämän energian mukaan, tuulivoiman osalta osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa ja aurinkosähkön osalta osakkaan hallitsemille kiinteistöille rakennettujen aurinkovoimaloiden perusteella. HOK-Elanto ei ole merkinnyt S-Voima Oy:n ydinvoimalla tuotetun sähkön hankintaan liittyviä osakkeita

Asiakirjatyyppi Digitaalinen allekirjoitus

HELSINGIN OSUUSKAUPPA ELANTO
1837954-9

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS LIITETIEDOT

29. KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTAVIEN RAHOITUSVAROJEN KÄYVÄT ARVOT JA KÄYPIEN ARVOJEN HIERARKIA	**Käypä arvo 31.12.2020**	**Taso 1**	**Taso 2**	**Taso 3**
Osakesijoitukset, noteeratut	4 399 883,30	4 399 883,30		
Osakesijoitukset, noteeraamattomat	394 083,57			394 083,57
Osakerahastot	72 184 538,00	72 184 538,00		
Korkosijoitukset	4 446 455,43	4 446 455,43		
Korkorahastot	150 813 938,00	150 813 938,00		
Yhteensä	**232 238 898,30**	**231 844 814,73**	**0,00**	**394 083,57**

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla. Konserni on käyttänyt näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä hintalähteenä salkunhoitajien raportteja.

Tason 2 instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksyttyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot kuitenkin perustuvat merkittäviltä osin havainnoitavissa oleviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot perustuvat omaisuuserää koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon vaan merkittäviltä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa. Taso 3 sisältää noteeraamattomia osakkeita, joiden käypä arvo ei ole luotettavasti määriteltävissä.

30. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Helsingin Osuuskauppa Elannolla on hallituksen hyväksymät rahoitusstrategia ja sijoituspolitiikka, jotka määrittelevät rahoituksen ja sijoitustoiminnan periaatteet ja vastuut Helsingin Osuuskauppa Elannossa ja sen tytäryhtiöissä.

Rahoitusstrategian tavoitteena on varmistaa rahoituksen riittävyys, tasapainoisuus ja edullisuus sekä minimoida rahoitusriskit. Rahoitusstrategia määrittelee myös numereeriset tavoitteet rahoitusriskeille. HOK-Elannon rahoitusriskit muodostuvat pääasiallisesti sijoitustoiminnasta. Konsernilla ei ole ulkoisia korollisia velkoja.

HOK-Elannon pyrkimyksenä on pitkäjänteisellä ja matalariskisellä sijoitustoiminnalla varautua tulevaisuuden muutoksiin. Tavoitteena sijoitustoiminnassa on siten sekä säilyttää sijoitettu pääoma että kasvattaa pääomaa ja saada sille tuottoa ilman, että sijoitusomaisuuteen kohdistuu hallituksen päättämää tasoa suurempi riski. Sijoitustoiminnan riskitasoa määriteltäessä huomioidaan HOK-Elannon konsernitase ja sen erien arvioitu riskitaso. Sijoitustoiminnan riskitasoa säädellään ensisijaisesti määrittelemällä eri sijoitusluokille ns. perusallokaatiot sekä näihin vaihteluvälit (minimi / maksimi). Sijoituskohteen toimiala- tai toimintatavat eivät saa olla ristiriidassa HOK-Elannon toimintaperiaatteiden kanssa. Sijoituskohteen tulee noudattaa eettisen ja kestävän kehityksen periaatteita.

Maksuvalmiussalkku koostuu lyhyen aikavälin kassalikviditeetistä, joka sijoitetaan täysimääräisesti lyhytaikaisiin korkosijoituksiin. 31.12.2020 maksuvalmiussalkun varat olivat pankkitileillä. Maksuvalmiussalkun ylittävä varallisuus luokitellaan sijoitussalkkuun. Sijoitussalkun varat sijoitetaan sekä korkoinstrumentteihin (lyhyisiin ja pitkiin) että osakkeisiin. Sijoitussalkun perusallokaatio (eri omaisuuslajien painot ja vaihteluvälit) päivitetään vähintään vuosittain. Perusallokaatioon tehtävät muutokset tulee hyväksyttää hallituksella.

Konsernin korkoriski	Riskille altis pääoma	1 %-yksikön koron nousun vaikutus tulokseen	1 %-yksikön koron laskun vaikutus tulokseen
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	155 260 393,43	-5 744 634,56	5 744 634,56
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat	112 413 954,70	1 136 629,99	-1 136 629,99
Yhteensä	**267 674 348,13**	**-4 608 004,57**	**4 608 004,57**

1 %-yksikön koron vaikutus tulokseen kuvaa vaikutusta seuraavan 12 kuukauden aikana.

Konsernin osakesijoitusten hintariski	Riskille altis pääoma	10 % kurssinousun vaikutus tulokseen	10 % kurssilaskun vaikutus tulokseen
Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat	76 978 504,87	7 697 850,49	-7 697 850,49

Konsernin valuuttariski

31.12.2020 käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat olivat kaikki euromääräisiä.

HOK-ELANTO KONSERNIN TUNNUSLUVUT 2016-2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Liikevaihto milj.euroa	1953,8	1980,2	2065,3	2125,1	2166,2
Liikeylijäämä					
- Milj. euroa	56,2	43,7	15,8	5,8	-2,0
-%:a liikevaihdosta	2,9	2,2	0,8	0,3	-0,1
Ylijäämä ennen veroja					
- Milj. euroa	58,2	50,5	12,4	47,0	8,2
-%:a liikevaihdosta	3,0	2,6	0,6	2,2	0,4
Oman pääoman tuotto-%	7,9	6,3	1,3	5,2	1,0
Sijoitetun pääoman tuotto-%	9,9	8,2	4,4	6,9	1,1
Omavaraisuusaste, %	76,0	74,6	75,9	77,1	76,2
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen					
- Milj. euroa	35,5	68,0	47,8	52,7	120,0
-%:a liikevaihdosta	1,8	3,4	2,3	2,5	5,5
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	5554	5537	5912	5952	6094
Palkat ja palkkiot milj. euroa	157,8	161,0	169,6	175,4	180,7

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto-% = $\frac{\text{tulos rahoituserien jälkeen - verot}}{\text{oma pääoma + vähemmistöosuus, keskim}}$ *100

Sijoitetun pääoman tuotto-% = $\frac{\text{tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma - korottomat velat - pakolliset varaukset , keskim.}}$ *100

Omavaraisuusaste, % = $\frac{\text{oma pääoma + vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma - saadut ennakot}}$ *100

Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen = pysyvistä vastaavista suoritettu määrä

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana on laskettu keskiarvona.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä

Helsingin Osuuskauppa Elannon jakokelpoinen ylijäämä 31.12.2020 on 548 446 170,70 €.

Osuuskunnan taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Osuuskunnan maksuvalmius on hyvä, eikä alla ehdotettu tilikauden ylijäämän jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan osuuskunnan maksukykyä.

Hallitus ehdottaa, että Helsingin Osuuskauppa Elannon tilikauden 1.1.- 31.12.2020 ylijäämä 6 468 056,43 jätetään edellisten tilikausien ylijäämätilille.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset

Helsingissä maaliskuun 11. päivänä 2021

Veli-Matti Liimatainen
Hallituksen puheenjohtaja

Jaakko Aspara

Taru Keronen

Pekka Laaksonen

Sallamaari Muhonen

Laura Raitio

Markku Uitto

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä maaliskuun . päivänä 2021

PricewaterhouseCoopers Oy
tilintarkastusyhteisö

Janne Rajalahti, KHT

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA AINEISTOISTA

Kirjanpidon osa	Tositelaji	Tositelajin nimi	Kirjanpitojärjestelmien keskinäiset yhteydet	Miten ja missä säilytetään
Tilinpäätös ja toimintakertomus			Kirjanpitolain edellettämä toimintakertomus, tilinpäätös sekä luettelo kirjanpidoista ja aineistoista	Sähköisessä arkistossa
Tase-erittelyt			Pääkirjanpidon mukaiset tase-erittelyt	Sähköisessä arkistossa S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa. Kaikki Ondemandin arkistoitavat aineistot on nähtävissä järjestelmästä selaimella.
Tilikohtainen tulos- ja taselaskelma			Pääkirjanpidon mukainen tulos- ja taselaskelma.	
Tililuettelo			Pääkirjanpidon mukainen tililuettelo	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa
Pääkirjanpito			Pääkirjanpitoon kootaan yhteenveto esijärjestelmien tapahtumista.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa
Käyttoomaisuuskirjanpito			Käyttöomaisuuteen kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa
	AA	Käyttöomaisuuskirjaus		
	AF	Poistokirjaukset		
Palkkakirjanpito			Palkkakirjanpitoon kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	UG	Palkat Fenixistä		
Ostoreskontra			Ostoreskontraan kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	KR	Kuluostolasku		
	KZ	Ostoreskontran maksut		
	OC	Ostolaskut Coupa		
	O1	Coupa jaksotuskirjaukset		
	O2	Coupa jaks.tositteen peruutus		
	OJ	IP Jaksotuskirjausten peruutus		
	OL	AOP-tapahtumavel		
	OP	AOP/bonus valvontalaskut		
	OU	IP Jaksotuskirjaus		
	OV	Tavaralaskut IP		
	OX	Kululaskut IP		
	OZ	Kom.ulk lask IP		
	ZV	Banking tilote		
Myyntireskontra			Myyntireskontraan kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	DA	Asiakastosite		
	N3	AOP/jäsenhall.valvontalaskut		
	N6	Massi valvontalaskut		
	NE	AOP/bonus valvontalaskut		
	NF	Korttimaksujen valvontalaskut		
	OS	AOP/jäsenh valvontal		
	Z6	Sopimuslaskut		
	Z7	Muut laskut 2		
	ZJ	Viitesuoritukset		
	ZK	Luottotappiot		
	ZL	Muut laskut		
	ZM	Laskutustositteen peruutus		
	ZT	Myyntireskontran tositteen peruutus		
Kirjanpito			Pääkirjanpitoon kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.
	AB	Tasaukset		
	CO	Sisäisen laskennan kirjaukset		
	FA	Liiketoimintajärjestelyt		
	S2	Myynnintilitys		
	S3	Rahaliikenne		
	S4	Rahoitus		
	S5	Ostoreskontra		
	S6	Myyntireskontra		
	S7	RPA		
	S9	Muistiotos kons kump		
	SA	Kirjanpito		
	SB	Vyörytykset		
	U5	Massi KP		
	UA	Rahtilinkin kirjaukset		
	UC	Bonukset		
	UI	Rahoitus		
	UL	TEM Tapahtumat		
	UX	AOP Jäsenhall vien		
	UZ	Rahoituksen purettavat		
	VR	Sijoituskirjaus		
	VS	Sijoitusarvostus		
	ZA	Sis.muistiotositteet		
	ZB	Autom kk kirjaukset		
	ZC	Jaksotukset		
	ZD	Jaksotukset purku		
	ZF	Tiliotekiri.reskontr		
	ZO	Kirjanpitotositteen peruutus		
	ZZ	Tiliotekirjaukset		
	Z9	Alco maksumääräys		
			Laskutukseen kirjataan Talja SAP:ssa sekä liittymien kautta että manuaalisesti tapahtumia.	S-ryhmän sähköisessä arkistointijärjestelmässä OnDemandissa.

Seuraavat dokumentit on allekirjoitettu torstai 11. maaliskuuta 2021

HOK-Elanto tilinpäätös 2020.pdf
(15510670 byte)
SHA-512: 88efe25934f919130fe6d619783c441e06926
6ddfb5b561f049e8ee9e76b7b9f659ffcdbf4ad319ed39
7cab7ff2cd7cdd5fde94f8c4305b990a128654b6d3ef8

Dokumentit on allekirjoitettu seuraavien toimesta

11.3.2021 16.39.35 (CET)

Veli-Matti Liimatainen, hallituksen puheenjohtaja

veli-matti.liimatainen@sok.fi
80.221.45.32
Allekirjoitettu eID: Ilä (Finnish Trust Network)

11.3.2021 16.33.56 (CET)

Raimo Markku Kalevi Uitto, hallituksen varapuheenjohtaja

markku.uitto@tekninen.fi
88.115.3.22
Allekirjoitettu eID: Ilä (Finnish Trust Network)

11.3.2021 17.34.24 (CET)

Jaakko Tapio Aspara, hallituksen jäsen

jaakko.aspara@hanken.fi
89.159.241.8
Allekirjoitettu eID: Ilä (Finnish Trust Network)

11.3.2021 19.22.13 (CET)

Taru Elina Keronen, hallituksen jäsen

taru.keronen@mailand.fi
91.155.215.44
Allekirjoitettu eID: Ilä (Finnish Trust Network)

11.3.2021 22.22.14 (CET)

Pekka Jaakko Tapani Laaksonen, hallituksen jäsen

pekka.laaksonen@kolumbus.fi
85.76.78.25
Allekirjoitettu eID: Ilä (Finnish Trust Network)

11.3.2021 16.18.46 (CET)

Sallamaari Susanna Muhonen, hallituksen jäsen

sallamaari@iki.fi
185.9.10.128
Allekirjoitettu eID: Ilä (Finnish Trust Network)

11.3.2021 20.27.52 (CET)

Laura Marita Raitio, hallituksen jäsen

laura.raitio@gmail.com
85.76.77.156
Allekirjoitettu eID: Ilä (Finnish Trust Network)

Assentiv: e19a1856599d3785e6502c113eb8ab0a006a79dcd67ff91ed4508559a4e91b5c6887a14b6b694d16db713d6a396705e6fd6a52ca4c7d7e7e42aa437108f229ef

assently

Allekirjoituksen on sertifioinut Assently

Helsingin Osuuskauppa Elanto tilinpäätös

Tämän tositteen aitouden varmistaminen voidaan tehdä skannaamalla oheinen QR-koodi. Voit tehdä tämän myös käymällä https://app.assently.com/case/verify
SHA-512:
0cdc63070f7c2b4f3888acf3789f044015ebc09b0d43513dd57ba5bbe6e2aff6283fce9639442d005ac89e5700cd0b685261fe1878ac6d3d2f9eb4c1565cab3e

Tästä tositteesta

Tämä dokumentti on allekirjoitettu Assently-palvelulla. Sähköisesti tunnistetun allekirjoituksen katsotaan olevan sähköisesti varmennettu. Suomen laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista 1/9/2009 määrittää, että sähköinen allekirjoitus on yhtä pätevä kuin perinteinen fyysinen allekirjoitus.

Assently AB. Org Nr 556828-8442
Assently AB | Holländargatan 20, 111 60 Tukholma

Assently: e19a1856599d3785e6502c113eb8ab0a006a79dcd67ff91ed4508559a4e91b5e6887a14b6b604d16db713d5a396705e6fd6a62ca4c7d7e7e42aa437108f229ef

Seuraavat dokumentit on allekirjoitettu maanantai 15. maaliskuuta 2021

Helsingin Osuuskauppa Elanto tilinpäätös - receipt gx5qw.pdf
(27205033 byte)
SHA-512: f4405383ebfa96758ee2295b9f689acc62163ea088d4bd36fb6355de65d9ccf5084ade5cd6ea184bbfef2092594f00e4f233b336b027d0edde171004164bdb0c

Dokumentit on allekirjoitettu seuraavien toimesta

15.3.2021 15.09.12 (CET)

Janne Antero Rajalahti, PricewaterhouseCoopers Oy

janne.rajalahti@pwc.com
66.159.213.128
Allekirjoitettu eID: Ilä (Finnish Trust Network)

assently

Allekirjoituksen on sertifioinut **Assently**

Helsingin Osuuskauppa Elanto tilinpäätös receipt gx5qw

Tämän tositteen aitouden varmistaminen voidaan tehdä skannaamalla oheinen QR-koodi. Voit tehdä tämän myös käymällä https://app.assently.com/case/verify
SHA-512:
e19a1856599d3785e6502c113eb8ab0a006a79dcd67ff91ed4508559a4e01b5c6887a14b6b694d16db713d5a396705e6fd6a52ca4c7d7e7e42aa437108f229ef

Tästä tositteesta

Tämä dokumentti on allekirjoitettu Assently-palvelulla. Sähköisesti tunnistetun allekirjoituksen katsotaan olevan sähköisesti varmennettu. Suomen laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista 1/9/2009 määrittää, että sähköinen allekirjoitus on yhtä päteva kuin perinteinen fyysinen allekirjoitus.

Assently AB. Org Nr 556828-8442
Assently AB | Holländargatan 20, 111 60 Tukholma

Tilintarkastuskertomus

Helsingin Osuuskauppa Elannon jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emo-osuuskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Helsingin Osuuskauppa Elannon (y-tunnus 1837954-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emo-osuuskunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia emo-osuuskunnasta ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emo-osuuskunnan ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emo-osuuskunta tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua vää-

Assently: e8c45cdfe11fe8f4e62baa13c44ab79479bae3a5c4e9e5e5f3bd75ea83317309e20e22b3362337ffbcef1bf38464f74a0a5b3adc6c1b86d491bec394210accb9

rinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emo-osuuskunnan tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emo-osuuskunnan tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emo-osuuskunta tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Assently: e8c45cdfe11fe8f4e62baa13c44ab79479bae3a5c4e9e5e5f3bd75ea83317309e20e22b3362337ffbcef1bf38464f74a0a5b3adc6c1b86d491bec394210accb9

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausumat

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emo-osuuskunnan hallintoneuvoston jäsenille ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 15.3.2021

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Janne Rajalahti
KHT

Assently: e8c45cdfe11fe8f4e62baa13c44ab79479bae3a5c4e9e5e5f3bd75ea83317309e20e22b3362337ffbcef1bf38464f74a0a5b3adc6c1b86d491bec394210accb9

The following documents were signed Monday, March 15, 2021

Helsingin Osuuskauppa Elanto.pdf
(107496 byte)
SHA-512: 49b35f7821cae2dfea17e4e66d1cab894dde1
2a3c33de1d4870feebbe2be2a413b55045f113a35ee63e
3565b2395b5cdd9fe7928707679427e9a9f4bb20ab6fa

The documents are signed by

3/15/2021 2:03:20 PM (CET)

Janne Antero Rajalahti, PricewaterhouseCoopers Oy

janne.rajalahti@pwc.com
66.159.213.128
Signed with electronic ID (Finnish Trust Network)

assently

Signature is certified by **Assently**

Helsingin Osuuskauppa Elanto

Verify the integrity of this receipt by scanning the QR-code to the left.
You can also do this by visiting https://app.assently.com/case/verify
SHA-512:
e8c45cdfe11fe8f4e62baa13c44ab79479bae3a5c4e9e5e5f3bd75ea83317309e20e22b3362337ffbcef1bf38464f74a0a5b3adc6c1b86d491bec394210accb9

About this receipt

This document has been electronically signed using Assently E-Sign in accordance with eIDAS, Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council. An electronic signature shall not be denied legal effect and admissibility as evidence in legal proceedings solely on the grounds that it is in an electronic form or that it does not meet the requirements for qualified electronic signatures. A qualified electronic signature shall have the equivalent legal effect of a handwritten signature. Assently E-Sign is provided by Assently AB, company registration number 556828-8442. Assently AB's Information Security Management System is certified according to ISO/IEC 27001:2013.